

5

Openbare raadsvergadering der gemeente Ridderkerk donderdag 17 oktober 2013

(met ingang van 23 februari 2012 stelt de raad de notulen niet meer vast maar de Besluitenlijst van de raad)

10

Aanwezig: De burgemeester mevrouw A. Attema, voorzitter
De raadsleden: de heren T.J. Alderliesten (SGP), P. Boertje (VVD), C.A. van der Duijn Schouten (SGP), mevrouw T. Duman-Sirin (PvdA), mevrouw F. Fräser (D66/GroenLinks), Mevrouw A.B. van Houwelingen-Saugerud (PvdA), de heren J. Ipskamp (LR), M. Japenga (ChristenUnie), B. Kok (SGP), H.J.A. Koppes (groep Koppes), P. Kranendonk. (SGP), L. Kruithof (CDA), J. Louter (ChristenUnie), A. Los (groep Koppes), P.W.J. Meij (CDA), A.C. van Nes (groep Koppes), mevrouw P.J. van Nes-de Man (groep Koppes), de heren B. Neuschwander (LR), A.H. Nugteren (LR), mevrouw I. Parren-Leutscher (LR), de heren A.W. van Santvliet (PvdA), V.A. Smit (SGP), L. van der Spoel (VVD) en A. Stout (LR)
De wethouders: H. Dokter, H.C.M. van Houcke, A. den Ouden, P. van der Sluijs

15

20

Griffier: De heer mr. J.G. van Straalen

25

Afwezig: De heer G.J. van Nes (LR), mevrouw A.P.S. Ripmeester (PvdA), de heer B.A. Ros (D66/GroenLinks)

Notulist: Mevrouw I.J.H. Lit

30

1. Opening en vaststelling van de agenda

De voorzitter: Goedenavond dames en heren, hartelijk welkom bij deze raadsvergadering. Allereerst de raadsleden, maar ook het publiek op de tribune: hartelijk welkom! Ook de luisteraars via internet van harte welkom.

35

We hebben een volle agenda. We hebben afspraken gemaakt over spreektijden, laten we proberen ons daaraan te houden.

40

Bericht van verhindering: de heer G. Van Nes, Leefbaar Ridderkerk, mevrouw Ripmeester van de PvdA en de heer Ros van D66/GroenLinks.

De agenda. De heer Los.

45

De heer Los: Voorzitter, ik wil graag een motie over Nieuw Reijerwaard aan de agenda toevoegen.

De voorzitter: U treft de motie allemaal aan op uw desk. Ik stel voor dit agendapunt 11 te maken.
De agenda is vastgesteld.

50

2. Vragenuur voor raadsleden (artikel 41 Reglement van Orde)

De voorzitter: Als eerste krijgt de heer Kruithof het woord over de autogarage op de Reijerweg.

55

De heer Kruithof: Voorzitter, het gaat over de garages. Het is een bouwval. Mijn vraag is wat ermee gedaan wordt.

5 **Wethouder Van Houcke:** Ik zal het ook kort houden. Het is ons allemaal een doorn in het oog. Er zijn intensieve contacten geweest met de ontwikkelaars. De beoogde exploitanten van het geheel. Juist vanmiddag bereikte mij het bericht dat zij bereid zijn de zogenaamde anterieure overeenkomst te gaan tekenen. Details ken ik nog niet, maar er zit beweging in.

10 **De voorzitter:** De heer Kruithof? Anderen nog?
De heer Neuschwander over de voedselbank.

De heer Neuschwander: Dank u wel, voorzitter. Op 25 maart dit jaar hebben wij vragen gesteld over de Voedselbank en de bereikbaarheid ervan.

15 Via contacten met de Stichting Met Zuid Rotterdam (zeg maar de voedselbank voor Rotterdam IJsselmonde) kregen wij signalen dat voedselbanken in zijn algemeenheid te kampen hebben met teruglopende aanvoer van levensmiddelen.

20 Dat geldt niet voor de Stichting Met Zuid. Integendeel, die hebben regelmatig overschotten die zij proberen af te zetten bij de Voedselbank in Ridderkerk. Dat is tot op heden niet gelukt, zodat zij nu kiezen om de overschotten te leveren in Gorinchem en Spijkenisse.

Wij hebben de volgende vragen:

In hoeverre is de wethouder bereid om zich in te spannen om contacten te leggen met de Voedselbank Ridderkerk en Stichting Met Zuid om samenwerking te bevorderen?

25 Is er sprake van een stijging ten aanzien van de cijfers van maart 2013 over de aanmeldingen bij de Voedselbank?

Nog steeds kunnen wij op geen enkele manier op de website van Ridderkerk een verwijzing vinden naar de Voedselbank en ook in het "Minimakoffertje" is hierover niets terug te vinden. Wat wil de wethouder hieraan gaan doen?

30 **Wethouder Van der Sluijs:** Nog steeds is er in Ridderkerk geen eigen stichting Voedselbank, omdat wij als uitdeelpunt fungeren van de voedselbank Rotterdam. Er zijn wel mensen die meedenken hoe in Ridderkerk zoiets van de grond kan komen, zodat giften ook in Ridderkerk terechtkomen, in plaats van dat ze naar Rotterdam gaan.

35 Het is ook jammer dat het er nog niet is, ik hoop er op korte termijn voortgang over te kunnen melden. Wij hebben in Ridderkerk geen mogelijkheid voor opslag, koeling et cetera. Het is op die manier niet mogelijk om spullen met een beperkte houdbaarheidsdatum op te slaan. Wij zijn afhankelijk van Rotterdam tot nu toe.

40 Het aantal mensen dat gebruikmaakt is momenteel 40. Er is geen wachtlijst. Het zijn wisselende aantallen omdat men maximaal voor drie jaar een voedselpakket krijgt.

Hoe het komt dat via de website geen doorlink is: als je op de website Ridderkerk het zoekwoord 'minima' intikt, kom je uit bij de verwijsmogelijkheid van onder andere het

45 Klantenplatform. Als je daar intikt 'index voedselbank', kom je uit op de voedselbank/kledingbank. Het is een particulier initiatief. Het minimakoffertje dat we hebben ingezet is ook door het Klantenplatform uitgedeeld aan mensen die betrokken zijn bij het particuliere initiatief. Er is veel gebruik van gemaakt.

We zullen binnenkort een tweede koffertje uitdelen, want we zijn door de voorraad heen.

50 Ik ben het met u eens dat het goed zou zijn als we hier een herkenbare plek hebben waar meer aandacht aan de voedselbank en dergelijke gegeven kan worden.

De heer Neuschwander: Dank voor uw reactie. Terugzoeken via de website is lastig. Wij worden als partij hiervoor door mensen benaderd. Ik doe een beroep op u om het iets toegankelijker te maken. Zodat mensen het ook direct kunnen vinden. Ik hoop dat u hier gehoor aan wilt geven. Dank u wel, voorzitter.

55

5 **Wethouder Van der Sluijs:** Ja, voorzitter.

De voorzitter: Daar houden wij van. Het woord is aan de heer Van Nes, groep Koppes.

10 **De heer Van Nes:** Is het u bekend dat er een onderneming acquisitie onderneemt om in Ridderkerk windturbines te gaan plaatsen? We hebben dat een dezer dagen vernomen van een grondeigenaar.
In het verlengde daarvan: moet dit niet in een bestemmingsplan geregeld worden?

15 **Wethouder Van Houcke:** Nee, hierover is ons niets bekend. Het moet via een bestemmingsplan geregeld worden.

20 **De heer Van Nes:** Dan zijn we het eens. Dan heb ik een aanvullende vraag. Mag deze man vertellen dat het legaal is waar hij mee bezig is? Hij zegt toestemming te hebben. Als ik goed geïnformeerd ben, heeft hij daar aangeklopt met de boodschap dat hij zijn gang mag gaan. Maar hij moet op zijn minst medewerking hebben van de eigenaar.

Wethouder Van Houcke: En medewerking van de gemeente. Wij weten van niets.

25 **De voorzitter:** Ik denk dat het antwoord helder is. De heer Japenga over verbreed onderzoek Nieuw Reijerwaard.

De heer Japenga: Dank u wel, voorzitter.

30 Voor de zomervakantie is er door Provinciale Staten Zuid-Holland een motie aangenomen. In onze raad is vervolgens op 4 juli een motie aangenomen, die van het college vraagt na te gaan hoe het rond het onderzoek precies naar vorm en inhoud is geregeld. Tevens vraagt de motie aan het college welke mogelijkheden raad en college hebben om het onderzoek mee vorm te geven. Bijvoorbeeld waar het gaat om de wensen van de bewoners.

35 Nu is er inmiddels een onderzoek gestart: een quickscan. Dit onderzoek gaat uitsluitend over aankoop van woningen. Wat zijn de mogelijkheden en wat kost het? Enzovoort.
Later dit jaar krijgen wij de uitkomsten op ons bureau.

Echter, in het onderzoek wordt geen rekening gehouden met de mening van de bewoners. We hebben daarom de volgende vragen.

40 Bent u het met de ChristenUnie eens dat zowel de motie van Provinciale Staten als van de raad van Ridderkerk het van groot belang vindt wat de mening van de bewoners is?

Nu blijkt dat de quickscan die door de gemeenschappelijke regeling wordt uitgevoerd geen onderzoek doet naar de mening van de bewoners lijkt dit afwijkend van wat wij met elkaar willen.

45 De mening van de bewoners is van evident belang om in november of december met de uitkomsten van het onderzoek aan de gang te gaan.

Vindt het college dat het bestuur van de gemeenschappelijke regeling gezien de moties alsnog het onderzoek moet uitbreiden naar het ophalen van de mening van de bewoners?

Als de gemeenschappelijke regeling dat niet doet, gaat het college dit dan zelf doen?

50 Wie gaat nu volgorde wat op welk moment doen?

55 **Wethouder Van Houcke:** Voorzitter, het college heeft ingezet op het gezamenlijk uitvoeren van het onderzoek. Maar, om een tango te dansen, moet je met zijn tweeën zijn. Dat heeft geresulteerd in het uitvoeren van een quickscan op dit moment. Ik vind het zorgvuldig dat eerst geprobeerd wordt om meer zicht te krijgen op de kosten. Als we dat inzichtelijk hebben, kunnen we een volgende stap maken. Wij willen voor alles voorkomen dat we verkeerde

5 verwachtingen wekken bij de mensen. De spanning is al veel te lang te hoog. Dat ontslaat ons
niet van de plicht om zorgvuldig stap voor stap te nemen. Op dit moment is duidelijk dat de
provincie niet bereid is om de aangenomen motie te voorzien van middelen. Daar is het laatste
woord nog niet over gezegd, maar daar ga ik als lid van dit college natuurlijk niet over. Ik vind
10 het zorgvuldig wat nu gebeurt. De volgende stap zou moeten zijn om met de bewoners te
praten over hun wensen en wat daarbij hoort.

De heer Japenga: Dus volgorde: uitkomst onderzoek in november/december. Daar gaat de
raad iets van vinden. En dan worden, door wie dan ook, de wensen van de bewoners
15 opgehaald. Is dat zo afgesproken?

De voorzitter: Anderen nog over dit onderwerp? De heer Van der Spoel.

De heer Van der Spoel: Als we het hebben over de wensen van de bewoners, lijkt de indruk
te ontstaan dat iedereen die daar woont, graag weg wil. Maar, is het het college ook bekend
20 dat enkele bewoners hebben aangegeven dat ze daar willen blijven wonen?

Wethouder Van Houcke: Om met dat laatste te beginnen: dat moet onderdeel van het
onderzoek zijn. We hebben geen bericht dat er een substantieel aantal mensen is die daar niet
op in wil gaan. Uiteraard is de wens van de mensen om daar te blijven wonen, maar gezien de
25 omstandigheden is die wens voor zover wij weten maar bij weinig mensen aanwezig. Ik kan u
daar geen goed antwoord op geven.

De heer Japenga: in de goede volgorde en op enig moment, wat mij betreft zo spoedig
mogelijk, zal duidelijk moeten zijn wat het gaat betekenen. Dan zullen we met elkaar moeten
30 kijken dat als er geld nodig is, wat we daarmee moeten. De gemeenschappelijke regeling en
wij zijn beide partner. Er zijn meer partners. We zullen moeten kijken hoe we daarmee
omgaan. Op dit moment kunnen we geen uitspraken doen, dat is vooruitlopen op dingen die
we nog niet goed in beeld hebben.

De voorzitter: Dank u wel.

35 **3. Lijst van ingekomen stukken, nadere inlichtingen over gegeven schriftelijke
beantwoording (artikel 40 Reglement van orde) en stemming over eventueel
ingekomen verzoeken om interpellatie**

40 **De voorzitter:** Kunnen we dit zo vaststellen? Vastgesteld.

4. Armoedenota 2013 Ridderkerk (raadsvoorstel nr. 303)

45 **De voorzitter:** We hebben een debattijd van 60 minuten afgesproken. Er zijn moties
ingediend. Wie wil hierover het woord voeren?

Mevrouw Van Nes: Dank u, voorzitter.
Armoede in perspectief. Dit is de titel van een rapport gemaakt in 2012 voor de gemeente
Ridderkerk.

50 In dit rapport staat als conclusie dat er meer ingezet moet worden op samenwerking in de
keten van hulpverleners en met mensen uit de samenleving zoals vrijwilligers. De
aanbevelingen komen overeen met de visie in dit document. Wat is er concreet gedaan met
deze aanbevelingen die een jaar geleden óók al gedaan zijn n.a.v. een onderzoek? Zijn
daarvan resultaten aan te geven?

55 Een groepering in Ridderkerk die armoede kent, zijn de niet-westerse allochtonen. Deze
armoede ontstaat vaak door laaggeletterdheid, analfabetisme en slechte beheersing van de

5 Nederlandse taal. Het lijkt ons van wezenlijk belang, dat er in het minimakoffertje en op de websites een brochure/artikel in meerdere talen zit, waarop wordt aangegeven waar men naar toe kan voor meer informatie in de eigen taal. Dit wordt in het land vaker toegepast, u zou kunnen informeren welke talen dan het meest voorkomen in informatiefolders. Het blijft uiteraard van groot belang, zeker voor de cliënten zelf, dat men zich de Nederlandse taal eigen

10 maakt. Maar bij “koudwatervrees, kan een taalbarrière maken dat men niet eens probeert te duiken”.

Het minimakoffertje is een goed initiatief. Maar er zou meer informatie aan toegevoegd moeten worden, het pakket is niet compleet. Blijft het koffertje of is het een tijdelijke actie?

15 Bij de actiepunten uit de nota hebben wij wat aanvullingen. Bij het actiepunt “samenwerking” zou men de wijkavonden in overleg met de wijkoverleggen kunnen organiseren om op deze manier de boodschap breed uit te dragen en zo draagkracht te creëren.

Het maatschappelijk participatiefonds zou ontschot moeten worden, en men zou in aanmerking moeten kunnen komen voor een vergoeding voor een internetaansluiting.

20 We zijn benieuwd naar het “communicatieplan”, omdat communicatie zo ontzettend belangrijk is, en dit nú niet echt optimaal is.

Voor de bijzondere bijstand moet men de beleidsregels niet veranderen in een ‘laagdrempelige lening’ maar voor gebruiksgoederen weer naar een ‘om niet systeem’ gaan. En laptops en computers zouden via de gemeente beschikbaar gesteld kunnen worden, door de afgeschreven exemplaren onder voorwaarden door te schuiven. In de begroting voor november staat dat in 2014 pc’s en beeldschermen vervangen moeten worden. De eerste exemplaren zouden dus al zeer binnenkort ter beschikking gesteld kunnen worden.

25 Deze punten die wij aangereikt hebben gekregen van de platforms hebben wij in een motie

30

We hebben ook een motie gemaakt, om mogelijkheden die de Rotterdampas biedt in de eigen gemeente, liefst fors uit te breiden.

Al onze moties kunnen we u warm aanbevelen.

Het Wmo-vervoer, waarvan ook minima gebruik kunnen maken, functioneert niet naar behoefte. In de folders en op de site is aangegeven dat men met ingang van 1 oktober alléén nog gebruik kan maken van het Wmo-vervoer als men via automatische incasso betaalt. Veel mensen zijn daartoe niet bereid. Er is ons, op vragen hierover, herhaaldelijk geantwoord dat wel degelijk de mogelijkheid bestaat, om m.b.v. nota’s achteraf, ook gebruik te maken van deze vorm van vervoer. Ook is toegezegd deze informatie te publiceren, op de site en in de lokale kranten. De informatie over de betalingswijzen van het Wmo-vervoer is nergens

35

40

45

afgegeven? En dat er geen nota’s achteraf verzonden worden?

Dat zou overigens absoluut geen alternatief kunnen zijn, omdat men € 7,50 per verzonden nota aan administratiekosten extra zou moeten betalen.

Waarom is er geen mobiele pinautomaat in de taxi’s aanwezig? In veel reguliere taxi’s is dat al het geval, en die worden ook ingezet voor Wmo-vervoer. De voordelen daarvan hoef ik niet toe

50

te lichten.

Wethouder, kunt u ons toezeggen dat u hierover op zeer korte termijn in overleg gaat met de vervoerder? En dat u er met klem op aandringt dat een mobiel pinapparaat in elke taxi aanwezig moet zijn. En kunt u ook nagaan waarom er voor dezelfde rit, verschillenden prijzen gerekend worden?

55 **De voorzitter:** Dank u wel. De heer Louter, ChristenUnie.

5

De heer Louter: Dank u wel, voorzitter.

De afgelopen weken hebben laten zien dat er wel degelijk echte leiders zijn in Den Haag. Er zijn gelukkig nog mensen die niet weglopen of wegblijven wanneer het wat lastig wordt. Wel laat, maar op tijd hebben ze ingezien dat Nederland niet gebaat is bij meer onzekerheid en politieke onbestuurbaarheid. De bevolking, die in principe een keer per vier jaar een oordeel velt over het gevoerde politieke beleid, is winnaar. De crisis is bezworen, politiek beleid is ten goede bijgesteld, zeker voor de kwetsbare groepen in de samenleving. Een keer ten goede dus. Kan iedereen nu tevreden achteroverleunen?

10
15
Nee voorzitter, 100% tevredenheid zullen we op deze aarde, voor de jongste dag, niet bereiken helaas. Het Bijbelboek Amos sprak al uitvoerig over sociale onrechtvaardigheid en dat wordt ook met deze nota niet minder.

We zouden als ChristenUnie ook veel meer willen doen voor de zwakken in de samenleving, maar de realiteit geeft aan dat de mogelijkheden beperkt zijn. Maar met die beperkte mogelijkheden hebben we wel de plicht een maximale prestatie te leveren. Ook de voorliggende armoedenota zet een stap in de goede richting. Het uitgangspunt 'Kom in beweging, je kunt het zelf en wij willen je daarbij helpen', is een aanpak die ons aanspreekt. Er kan veel, maar het wordt niet op een presenteerblaadje aangereikt. Om de faciliterende functie van de gemeente zichtbaar te maken willen we samen met SGP, CDA en Leefbaar een motie indienen.

20
25
30
Deze motie vraagt om een onderzoek of het voormalige Albeda College, in de volksmond de huishoudschool, geschikt is om als onderkomen te gaan dienen om zorg en hulp vragers en aanbieders bij elkaar te brengen. Veel hulporganisaties opereren vanuit allerlei locaties met de daarbij behorende kosten. Deze oplossing kan wellicht leiden tot een efficiëntere vorm waarbij het ook voor hulpvragers makkelijker wordt wanneer een en ander gebundeld onder een dak te vinden is.

Voorzitter, ik gaf al aan dat we veel meer zouden willen en ook moeten doen. Het is echter ook duidelijk dat een en ander niet alleen afhankelijk is van geld.

35
Met elkaar en voor elkaar je inzetten kost geen geld en daar moet het dus wel mee beginnen. Wij stellen ons achter deze notitie en wensen u succes bij de uitvoering. Dank u.

De voorzitter bij interruptie: Dank u wel. Mevrouw Van Houwelingen, PvdA.

40
Mevrouw Van Houwelingen: Dank u wel, voorzitter.

De PvdA-fractie vindt het teleurstellend te moeten constateren dat de voorliggende armoedenota geen vernieuwende visie heeft, geen integrale benadering van de armoede, betere samenwerking, inzetten op preventie en communicatie, versimpelen van de aanvraagprocedures enzovoort.

45
Geen nieuws onder de zon!

De PvdA-fractie omarmt wel de speciale aandacht voor de doelgroepen kinderen, ouderen en werkende armen. Aandacht voor arme kinderen heeft al jaren onze aandacht! Verder zijn wij blij met het feit dat de gemeente voor een ruimhartig minimabeleid is met het uitgangspunt zorgen voor een tijdelijk vangnet voor kwetsbare burgers. Ruimte bieden voor zowel individuele arrangementen als collectieve regelingen én lokale initiatieven steunen.

50
55
Op initiatief van de PvdA is in 2010 een stedenestafette tegen armoede en sociale uitsluiting gehouden. Naar aanleiding van deze conferentie is een convenant getekend waarin concrete actieplannen zijn opgenomen met de verplichting door de ondertekenaars dat zij werk zouden maken van deze actielijst. Daarom zijn wij verbaasd te vernemen over het volgende op blz. 15

5 van deze armoedenota dat – ik citeer: – “De afspraken uit het convenant hebben geen
concreet vervolg gehad”! In het convenant zijn tevens het doel en aanpak duidelijk vermeld.
Wat is de reden dat de actiepunten niet verder uitgewerkt zijn? De gemeente heeft immers
goede onderleggers van onder andere de uitkomsten en aanbevelingen van onderzoeken
10 betreffende armoede in Ridderkerk vanaf 2005 tot en met 2012. In de CSL van 3 oktober jl.
heeft de wethouder om suggesties betreffende het armoedebeleid aan de raadsfracties
gevraagd. Graag zelfs, maar in eerste instantie vinden wij dat de gemeente in samenwerking
met haar maatschappelijke partners al in 2010 aan de slag had moeten gaan met o.a. het
uitwerken van de actieplannen uit het al genoemde convenant. Nu gaat onnodig tijd verloren
aan herhalingen wat het armoedebeleid betreft. Het is tijd voor actie! Praatjes voeden geen
15 magen!

Wat de actiepunten uit deze armoedenota betreft hebben wij de volgende opmerkingen:

Kinderen

20 Een van de aanbevelingen uit de armoedeconferentie in 2010 was o.a. meer aandacht voor de
kinderen. Zoek directe manieren om ze te bereiken, bijvoorbeeld via school of
sportverenigingen. Dan kunnen ze meteen ergens aan deelnemen, zonder dat hun ouders er
eerst alles voor moeten doen of invullen. Daarom zijn wij een stapje verder gegaan dan de
motie (nr.119) van de CU van dit jaar en hebben wij in onze motie (nr.120) in de raad van 4 juli
25 voorgesteld om kindpakketten of maatwerkpakketten samen te stellen voor de kinderen van
de minima.

In de CSL van 3 oktober heeft de wethouder suggesties over de invulling hiervan gevraagd
aan de raadsleden. Het advies van de PvdA-fractie op dit punt staat vermeld in onze motie
30 namelijk dat deze pakketten de arme kinderen moeten voorzien van de noodzakelijke
basisbehoefte aangevuld met spullen om als kind mee te kunnen doen in de samenleving.
Afstemmen op behoefte en geen sociale uitsluiting! Verder stellen wij voor dat de wethouder in
gesprek gaat met o.a. het Klantenplatform voor de Minima Ridderkerk om hier verder invulling
aan te geven want zij staan in direct contact met de doelgroep.

35 Monitoren van de minima

De PvdA-fractie pleit voor het behoud van een jaarlijkse armoedemonitor omdat wij een
onafhankelijk onderzoek wensen waarin wij inzicht krijgen in de doelgroep minima,
geïnformeerd worden van het gebruik van de voorzieningen én de genomen maatregelen.
40 Gaarne een toezegging van de wethouder op dit punt.

Samenwerking intern en extern in brede zin van het woord.

De PvdA-fractie wenst een brede participatie. Daarom zijn wij vóór het behoud van de
jaarlijkse armoedeconferentie. Een jaarlijkse conferentie zorgt ervoor dat het uitwisselen van
45 ervaringen en ideeën tussen alle betrokken organisaties zijn voortgang houdt. Een structureel
aanbod waar niet alleen over de armen gesproken wordt, maar mét hen.

Wij zijn het eens met de uitkomst uit de armoedemonitor 2009 dat bij het verbeteren van
communiceren met de doelgroep niet betekent voornamelijk inzetten op folders en/of boekjes,
50 maar direct contact met diegenen die het betreft.

Wij stellen voor het behoud van de jaarlijkse armoedeconferentie in Ridderkerk waarbij de
gemeente een faciliterende en verbindende rol heeft en de organisatie ervan overlaten aan de
maatschappelijke partners. Gaarne een toezegging van de wethouder op dit punt.

55 Het Maatschappelijk Participatiefonds

Wij zijn vóór het moderniseren van het maatschappelijk Participatiefonds wanneer dit een

5 uitbreiding betekent van het aanbod zoals toegang tot computer en internet. Verder zijn wij vóór het advies van het Klantenplatform Minima Ridderkerk om de bedragen samen te voegen tot € 150,- per persoon of indien nodig meer.
Extra middelen vanuit het Rijk maakt dit mogelijk. Maatwerk is hier het sleutelwoord

10 Informatievoorziening
De PvdA-fractie is benieuwd naar het communicatieplan. Knelpunt is dat het bereik van de minimaregelingen matig is in Ridderkerk. En onder de AOW'ers kan het bereik aanmerkelijk verbeterd worden.

15 Schuldhulpverlening
De PvdA-fractie maakt zich zorgen over het hoge percentage recidive bij schuldhulpverlening. Gaarne de toezegging van de wethouder dat dit knelpunt onder de aandacht wordt gebracht bij de Plangroep met het verzoek te onderzoeken welke mogelijkheden er zijn om de nazorg te verbeteren om het hoge percentage (80% en 40% met inzet schuldhulpmaatje) recidive bij
20 schuldhulpverlening te verminderen.

De voorzitter: Mevrouw Van Houwelingen, wilt u afronden?

Mevrouw Van Houwelingen: Ja, voorzitter.
25 De uitkomsten hiervan terugkoppelen aan de raad bijvoorbeeld tijdens de commissie voor hun jaarlijkse evaluatie.
Overigens vinden wij het opmerkelijk dat geen cijfers bekend zijn betreffende het aantal mensen dat een beroep doet op de schuldhulpverlening.

30 **De voorzitter bij interruptie:** Heeft u nog zo'n hele bladzijde? Dat is echt te veel.

Mevrouw Van Houwelingen: Neen, een halve.

De voorzitter: Oké.
35

Mevrouw Van Houwelingen: Subsidiemaaltijd voor senioren.
Hier wordt het volgende vermeld. Ik citeer: "Dit moet gebeuren in samenwerking met het ouderenbeleid in Ridderkerk". Verbazingwekkend is het feit dat wij van de stichting Karaat hebben vernomen dat zij bij het opstellen van deze armoedenota niet betrokken is geweest!
40 Wat is de reden hiervan?

Verder hebben wij van stichting Karaat vernomen dat op dit moment slechts 24 klanten gebruik maken van de kortingsmogelijkheid bij Tafeltje Dekje. Voorheen waren dat meer dan 120 mensen. Dus het onderzoeken van de verruiming van deze doelgroep vinden wij een goed streven.
45

De voorzitter bij interruptie: Dank u wel. De rest zult u in tweede termijn moeten inbrengen.

Mevrouw Van Houwelingen: Oké.
50

De voorzitter: De heer Kruithof, CDA.

De heer Kruithof: Dank u wel, voorzitter.
Voorzitter, na een jarenlange daling zit de armoede in Nederland weer in de lift. Ongeveer 1,1
55 miljoen mensen leeft op of onder het minimum. Geld voor een goed gevulde boodschappenmand is er vaak niet. De hulporganisaties en gemeenten zien de oplossing

5 meer en meer in het geven van bijvoorbeeld groente in plaats van geld.
Zo komen gemeenten met het idee om haar minima een volkstuin te lenen. Zo kunnen zij hun
eigen verse groente telen en wat overblijft, gaat bijvoorbeeld naar de voedselbank.

10 Niet voor niets staat boven deze nota dat men zelf in beweging moet komen. De gemeente wil
daarbij helpen. Maar hoe? Geld is daarbij minder van belang dan het oplossen van problemen
die de minima gewoon hebben. Als een kind graag naar de sportvereniging wil, moet dat toch
kunnen? Als het namelijk niet kan, lopen deze kinderen het risico sociaal uitgesloten te
worden. Zo is het gebruik van bijvoorbeeld computers en internet in het bijzonder voor het
15 onderwijs belangrijk om uit het isolement te komen.
Daarom dienen wij een motie in.

Belangrijk is, zoals in de nota staat, dat meer samengewerkt moet worden in de keten van
hulpverlening, om tijdig de signalen van armoede te ontvangen. Ook de organisaties en
vrijwilligers die in contact komen met mensen in sociaal isolement, zijn hierbij van het
20 allergrootste belang. Misschien is een Meldpunt Armoede Anoniem, niet afgekort met AA maar
met MAA wel een goed idee.

Het is jammer vinden wij, dat de armoedenota niet in BAR-verband is opgesteld. Laten we de
komende jaren bekijken of we op dat punt nader tot elkaar kunnen komen.

25 Tot slot voorzitter, onderstreept de CDA-fractie het belang van goed monitoren van het gebruik
van de armoederegelingen en dit jaarlijks te rapporteren aan de raad.

30 **De voorzitter:** Dank u wel. De heer Van der Duijn Schouten

De heer Van der Duijn Schouten: Dank u wel, voorzitter.

Armoede waar we het vandaag over hebben is een tekort aan financiële middelen. Dat
betekent een leven in een voortdurende spanning of met de beschikbare financiële middelen
het einde van de maand wel wordt gehaald. In geval van armoede ligt ook sociale uitsluiting op
35 de loer. Dat is een situatie die je niemand toewenst en die waar het kan vraagt om een
bewogen, warme benadering en waar nodig op het aanspreken op eigen verantwoordelijkheid.

De oorzaken van armoede zijn divers en vaak complex. Een meer algemene oorzaak die de
kop op lijkt te steken is het gebrek aan sociale cohesie, wat door een aantal professionals
wordt genoemd als grote risicofactor voor armoede. Dit gebrek aan sociale cohesie geeft aan
40 dat het in Nederland, ook als het financieel goed gaat, het op andere vlakken wel eens
armoedig kan zijn. Ander opvallend punt is dat vooral bij eenoudergezinnen de kans op
armoede groot is. De vele gebroken gezinnen, waarbij kinderen sowieso al de dupe zijn, is een
trieste werkelijkheid en blijkbaar een bron van armoede.

Hoewel de juiste hulp in geval van armoede zeker niet mag ontbreken, is preventie wat de
45 SGP betreft een belangrijk deel van de armoedebestrijding. Per slot van rekening is
voorkomen beter dan genezen. Hoewel ook onder werkenden met een laag inkomen de
armoede toeneemt - de aandacht hiervoor in de nota is zeker op zijn plaats - blijkt een betere
positie op de arbeidsmarkt essentieel in zowel preventie als in de uitweg uit de armoede.
Scholing, taalcursussen, re-integratietrajecten en dergelijke dragen bij aan een structurele
50 oplossing, en wij vragen het college vooral hierop in te zetten.

In sommige gevallen blijken structurele oplossingen niet haalbaar of moet een periode tot een
structurele oplossing is gerealiseerd worden overbrugd. In die gevallen moeten de

5 inkomensondersteunende maatregelen helder en toegankelijk zijn. Uitermate belangrijk is in die gevallen ook de bijzondere aandacht voor kinderen. Al te gemakkelijk komen zij in een neerwaartse spiraal terecht, en komen zij later als ouder(e) weer in armoede terecht. Het is daarom van groot belang dat participatie voor kinderen mogelijk blijft. En wij vragen het college binnen de wettelijke kaders te doen wat mogelijk is om participatie voor kinderen mogelijk te maken en te houden. Hoewel de wettelijke kaders een gegeven zijn, is het moeilijk
10 verteerbaar, dat kinderen van ouders met een inkomen (net) boven de 110% van de bijstandsnorm alleen gebruik kunnen maken van het participatiefonds als hun ouders een traject bij de schuldhulpverlening hebben.

Recent werden wij door de sociale alliantie gewezen op de extra middelen die van rijkswege beschikbaar worden gesteld voor het bestrijden van armoede. Zij gaven daarbij tevens aan dat er signalen waren dat er gemeenten zouden zijn waar deze middelen voor andere doeleinden worden gebruikt. De SGP gaat ervan uit dat in Ridderkerk alle extra middelen voor het armoedebeleid, hoewel niet geoormerkt, wel voor dit doel worden ingezet. Kan de wethouder dit bevestigen?

20 Ten slotte voorzitter: we hebben het deze avond vooral over wat de gemeente kan doen aan bestrijding van armoede. En de overheid moet er ook zijn om de kwetsbaren in de samenleving te beschermen. Tegelijkertijd heeft iedereen hierin zijn of haar eigen taak. Ik noemde al eerder het ontbreken van de sociale cohesie als probleem op dit gebied. Los van wat de overheid kan doen is het voor iedereen de opdracht om te zien naar anderen - dichtbij of verder weg - in
25 moeilijke situaties. Of dat nu financiële moeilijkheden zijn of aan de andere kant moeilijke situaties.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Van der Spoel, VVD.

De heer Van der Spoel: Dank u wel, voorzitter.

30 Werken moet lonen: door diverse minima regelingen gaan mensen er vaak op achteruit als zij gaan werken. Dat kan nooit de bedoeling zijn. Werken moet lonen. We moeten de zgn. armoedeval dan juist zien te voorkomen. Mensen uit een uitkering zo snel mogelijk naar werk proberen te begeleiden, voorkomt sociaal isolement en allerlei – ook financiële - problemen. Er blijft echter altijd een groep voor wie betaald werken altijd een stap te ver zal zijn. Juist om
35 die mensen die echt niet meer kunnen werken een goed sociaal vangnet te kunnen bieden moeten we streng zijn bij de toekenning van allerlei bijdragen en regelingen.

Gelukkig is er een omslag waar te nemen, waardoor eerder dan voorheen vroegtijdig hulp aangeboden kan worden. Het voorkomen van (preventie) is nog altijd het belangrijkste.
40 Aan de voorkant zitten voorkomt later nog meer problemen. Juist daar moet zwaar op ingezet worden. Voorlichting en convenanten kunnen daar prima aan bijdragen, maar zijn niet de oplossing.

We moeten daarbij eerst de mensen zelf aanspreken op hun verantwoordelijkheid. De naam van de nota “ je kunt het zelf, kom in beweging, wij willen je daar bij helpen” spreekt
45 ons zeer aan, maar wordt helaas maar zeer minimaal uitgewerkt in de nota.

Ook nu weer wordt opgeroepen brede communicatie in te zetten en de informatievoorziening nog verder uit te breiden om de doelgroep te bereiken. Dat is al vele collegeperiodes
50 achtereen zeer nadrukkelijk gedaan, maar telkenmale blijkt dat dat niet echt leidt tot meer aanvragen. Laten we nu ook eens met elkaar accepteren dat er een groep mensen is die niet wil dat de overheid zich met hen bemoeit. Niet iedereen met een minimuminkomen heeft ondersteuning nodig en niet iedereen wil geholpen worden. Vaak is dat een zeer bewuste keuze van mensen. Laten we dat gegeven vooral respecteren.

5

Graag wil de VVD nogmaals pleiten dat het kwijtscheldingsvraagstuk ook onder de financiën van het minima- en armoedebeleid wordt gebracht. Het is niet juist dat andere burgers meer en hogere belastingen en heffingen moeten betalen om deze kwijtschelding te financieren. Graag een toezegging dat dit nu ook zo opgepakt gaat worden.

10

Vele gezinnen (net) niet behorend tot de minimagroepen moeten moeilijke keuzes maken om financieel rond te komen. Gezinnen moeten soms besluiten dat hun kinderen niet meer kunnen gaan sporten, omdat zij de eindjes maar net aan elkaar geknoopt krijgen. We kunnen van hen niet vragen hogere belastingen en heffingen te betalen, zodat de minima dingen kunnen doen die zij zich moeten ontfemen. Bovenwettelijke zaken toekennen aan de minima is niet uit te leggen aan gezinnen die net niet tot de doelgroep minima behoren en het zelf ook lastig hebben.

15

20

Voorzitter, we staan als gemeente voor lastige keuzes bij bezuinigingen die we moeten gaan invullen. De VVD herhaalt haar eerdere standpunt dat in dat geval ook bij het minimale beleid de bovenwettelijke extra's geschrapt moeten gaan worden.

25

Wij willen na de inbreng van het college onze reactie geven op de moties. Enkele moties hebben ons op een laat tijdstip bereikt en die hebben wij niet op hun merites kunnen beoordelen. Wij vragen daarom om na de inbreng van het college de vergadering voor 15 minuten te schorsen.

30

De voorzitter: Dank u wel. U vraagt om 15 minuten schorsing na de inbreng van het college. Mevrouw Fräser, D66/GroenLinks.

35

Mevrouw Fräser: Dank u wel, voorzitter.

Omdat de oorzaken van armoede zeer divers zijn, is het een complex probleem met veel nuances en veel verschillende gezichten. Om die reden is het een moeilijk te beheersen verschijnsel. Als we naar de doelgroepen kijken, dan zouden we de doelgroepen in drie categorieën kunnen verdelen.

40

Eenzijds is er de groep mensen waarvan je redelijkerwijs kan verwachten dat zodra hun persoonlijke omstandigheden veranderen, of de economie weer aantrekt, een groot deel daarvan uit de armoede zal komen. Deze groep zit dus tijdelijk in armoede en die moet dus tijdelijk met maatregelen door de moeilijke periode geholpen worden.

45

Daarnaast is er een groep mensen waarvan het perspectief om zelf uit de armoede te komen, beperkt is. Veel ouderen die nu in armoede leven, maken van deze groep deel uit. Simpelweg omdat zij geen gelegenheid hebben om nog te kunnen werken. D66/GroenLinks is van mening dat juist voor deze groep ouderen een op maat gemaakt armoedebeleid moet komen en het huidige beleid voortgezet moet worden.

50

Als laatste is er de categorie van mensen die structureel in armoede leven, maar die wel perspectief hebben om zelf op een structurele manier uit armoede te komen. Maar om dat te bewerkstelligen, is wel aandacht nodig.

Om die reden zijn wij van mening dat voor die laatste groep het vergroten van participatie het fundament van het armoedebeleid moet zijn.

55

Voorzitter, u kunt zich wellicht ons enthousiasme voorstellen toen wij de Armoedenota 2013 lazen. Omdat onze zienswijze in grote lijnen overeenkomt met dat wat in de nota is verwoord. Er wordt gesproken over mensen leren vissen. Dat spreekt ons enorm aan. Hoewel we begrijpen dat beleid maken voor een groep die zo divers is, best lastig is, vinden wij het wel jammer dat de positieve toon die wij zagen naar aanleiding van mensen leren vissen, niet

5   vertaald wordt naar concrete actiepunten. Mijn fractie is voorstander om mensen te helpen.
Dat blijkt uit mijn bijdrage. Maar, wij vinden het heel jammer om te constateren dat de balans
niet is gevonden tussen het bieden van kortetermijnhulp en langdurige structurele hulp zodat
mensen zelf uit armoede kunnen komen. Om die reden steunen wij dan ook de motie van het
10   CDA, omdat die tot doel heeft het onderwijs toegankelijk te maken voor jongeren en daarmee
de overerfelijkheid van armoede en de cyclus te doorbreken.

Voorzitter, dank u wel.

15   **De voorzitter:** Dank u wel. Tot slot, de heer Neuschwander, Leefbaar Ridderkerk.

15   **De heer Neuschwander:** Dank u wel, voorzitter.

De armoedenota die we vanavond bespreken bevat zeer waardevolle informatie om
armoedebestrijding effectief aan te pakken. Armoede is een breed en complex probleem dat
alle aandacht van ons vergt. Het is daarom belangrijk dat de raad beschikt over betrouwbare
20   informatie die niet altijd via externe adviesbureaus zou moeten worden verkregen. Het is
belangrijk dat de gegevens binnen dit huis op tijd en geactualiseerd beschikbaar zijn. Ook
landelijke onderzoeken en beschikbare databanken kunnen hier een rol vervullen.

25   Terugkijkend naar het armoedebeleid tot nu toe is er veel bereikt. Aanvraagprocedures zijn
vereenvoudigd, communicatie is verbeterd. Ridderkerk wordt op allerlei gebied ondersteund
door organisaties zoals Karaat.

30   Eerder heeft de raad gevraagd om speciale aandacht voor kinderen die in armoede opgroeien.
Die aandacht is er nu. U hebt hier meer dan uitgebreid aandacht aan besteed. De
aanbevelingen van de Kinderombudsman zijn helder.

35   Gemeenten moeten meer aandacht hebben voor kinderen die opgroeien in armoede. Ze
moeten meer inzetten op hulp, die direct ten goede komt aan de sociale, geestelijke en
lichamelijke ontwikkeling van kinderen. Dat stelt de Kinderombudsman Marc Dullaert in zijn
onderzoek naar Kinderen in armoede.

Het zou mooi zijn als staatssecretaris Klijnsma ook de benodigde financiële ondersteuning
hiervoor beschikbaar stelt. Wij hebben het idee dat de geldkraan nu alleen maar dichtgedraaid
wordt.

40   Kortom, aanbevelingen van de Kinderombudsman zullen een-op-een geïntegreerd moeten
worden in het huidige beleid, voor zover dat niet al is gebeurd. De jeugdmonitor brengt
schrijnende gevallen in kaart. Het uiteindelijke doel zal moeten zijn dat achterstanden in de
ontwikkeling worden voorkomen.

45   Onze zorg voorzitter, ligt bij de toekomst. In hoeverre gooien de plannen van het kabinet
PvdA/VVD roet in het eten en wordt de situatie voor Ridderkerkse minima nog schrijnender
dan nu al het geval is. Een onzekere factor waar alle aandacht op gefocust dient te worden.

Ik deel het verzoek van de VVD om na de eerste termijn van het college even te schorsen.

50   **De voorzitter:** Dank u wel. Wethouder Van der Sluijs.

Wethouder Van der Sluijs: Dank voor uw opmerkingen en reacties. We proberen kinderen
een plek te geven zodat ze mee kunnen doen met iedereen.

55   De extra middelen die wij krijgen van de overheid bedragen voor armoedebeleid € 33.400,--.
Natuurlijk gaan wij die daarvoor inzetten. Angst dat wij die aan andere dingen uitgeven wil ik
hiermee wegnemen. Maar, als er in de toekomst meer middelen daarvoor beschikbaar zijn

5 zullen we ze ook daarvoor gebruiken.

Preventie van armoede spreekt mij zeer aan. De toon van de nota is: 'Kom in beweging'. Als ik kijk naar wat mijn collega Dokter doet om mensen die in een uitkering zitten aan werk te helpen, kan ik zeggen dat er structureel aan gewerkt wordt om dat tot stand te brengen.

10 We hebben te maken met een doelgroep waarvoor het erg lastig is om aan de slag te gaan. Er zijn mensen die fysiek of psychisch problemen hebben en dan toch geholpen zijn met ondersteuning door middelen. In deze nota staat niet zo concreet de activeringsactiviteit vermeld, maar die zult u terugvinden in de portefeuille van mijn collega.

15 De middelen die wij beschikbaar hebben gebruiken we om meer in de keten te doen: de armoedeconferentie. Daarin is gezocht naar samenwerking. Uw suggestie om in contact te komen met het klantenplatform, hebben wij ook uitgevoerd. Wij hebben intensief contact. Een van de eerste resultaten is het koffertje rond de minima.

20 Niet op het moment dat je in de problemen zit, maar we willen preventief iets betekenen. Het idee dat is geopperd om een plek te hebben waar mensen snel en zonder angst terecht kunnen. De aanmelding momenteel is geen groot probleem. Mensen schamen zich er niet voor dat ze in zo'n situatie zitten, omdat ze een van de vijf gezinnen zijn waarvan kinderen in armoede opgroeien. Ik denk dat mensen de urgentie niet naar buiten durven brengen. Waar dat nodig is, zijn we beschikbaar. Een plek waar ze terecht kunnen spreekt mij in ieder geval
25 aan.

Armoedebeleid in andere talen werd door mevrouw Van Nes genoemd. De Nederlandse taal is de meest belangrijke. Ik wil wel eens kijken of in het gemeentebestuur via onze communicatie daar aandacht aan besteed kan worden. Soms kunnen mensen hun eigen taal ook niet goed
30 lezen, dus de vraag is of zij daarmee geholpen zouden zijn. Maar, ik zal er aandacht voor vragen.

35 Samenwerking en het benaderen van mensen via wijkoverleggen. Ik denk dat wij voorstellen – dat is een betere aanpak dan via de armoedeconferentie naar grote bijeenkomsten – op wijkniveau aan het werk te gaan.

40 U hebt een aantal vragen gesteld over Wmo-vervoer. Het is niet zo dat als mensen niet willen tekenen voor automatische incasso, ze niet vervoerd worden. Dat is niet waar. De incassokosten bedragen € 7,50. Het is kennelijk een plaatselijk probleem. We hebben daar een procedure voor en zullen er aandachtig naar kijken.

45 De heer Louter. Uw pleidooi voor meer met elkaar samenwerken en de vraag om efficiënt de samenwerking te bundelen. Ik denk dat het belangrijk is dat mensen een vindplaats hebben waar ze terecht kunnen. Ik heb aangegeven dat we daar iets aan zouden kunnen doen. We zijn dan afhankelijk van mensen die dat willen doen. Die moeten we mobiliseren om vanuit hun eigen inzet zich in willen zetten voor de samenleving. Het zal uit de samenleving zelf moeten komen. Als we die bundeling zouden krijgen zou er preventief heel wat aan armoede gedaan kunnen worden. Het is wel een gegeven dat de economische omstandigheden een rol spelen. We kunnen kijken of we mensen iets kunnen aanbieden.

50 Mevrouw Van Houwelingen heeft een groot scala aan opmerkingen gemaakt. Veel daarvan komen terug in de motie. Ik stel voor om straks naar de motie te kijken. Een aantal toezeggingen die u vraagt, heeft betrekking op zaken die wij een jaar geleden hebben afgesproken. U bevestigt dat het effect van de armoedeconferentie groot was. Ik heb ook begrepen dat er veel mensen bij waren, maar vooral veel ambtenaren. Dat is denk ik niet de
55 samenhang die we proberen te vinden. Ik wil vooral de samenleving aangaan en dat doen we in buurten en wijken.

5

Kinderen meer aandacht via het kindpakket. Zeker wel. De mogelijkheid om kinderen geld te geven. Het maatschappelijk participatiefonds: u verwijst naar een motie waarin u zegt dat we daarvoor € 150,- beschikbaar hebben. Ik wijs u op uw eigen motie van februari 2012 waar u pleit om zelfs € 200,- te geven aan mensen die kinderen in het voortgezet onderwijs hebben. Die motie hebben wij in onze nota overgenomen en die wordt ook gebruikt om daar computers voor aan te bieden aan mensen met kinderen die naar school gaan. Om ook meteen een iPad te geven, gaat op dit moment iets te ver. Maar om ze gelegenheid te geven om via een computer gebruik te kunnen maken van internet, is tegenwoordig noodzakelijk als je op school zit. Daarop zullen we terugkomen als we de motie over kinderarmoede nader gaan invullen.

10

15

Ik heb van u een aantal handreikingen daarvoor gekregen. Die zal ik zeker gebruiken. Met schuldhulpverlening wordt samengewerkt. Als we zien dat er achterstand is in huren, wordt er actie ondernomen om op korte termijn met mensen in contact te komen om te voorkomen dat ze steeds verder wegzakken. De mensen die aangeven dat er totaal niets aan die samenwerking tot stand is gebracht, kan ik geruststellen.

20

25

De heer Kruithof vraagt naar computers. Daar heb ik al iets over gezegd. Volkstuinen. Ook daar hebben we in Ridderkerk al eens over gesproken. Er zijn volkstuinen die op korte termijn beschikbaar komen. Ik heb uw suggestie gedaan. En dan: voorkomen dat mensen gebruik moeten maken van armoederegelingen en hoe kunnen we ze betrekken bij werk. Ook al zou dat werk zijn dat te maken heeft met vrijwilligheid heeft dat een extra effect doordat ze contact hebben. Ook gebrek aan ontmoeting is armoede. Als we dat kunnen verbinden, zullen we ze die mogelijkheid bieden.

30

Voorzitter, ik heb veel vragen van de PvdA om toezeggingen. Ik wil voorstellen om de nota als uitgangspunt te nemen en daar op korte termijn op terug te komen. Ik heb begrepen dat u ook een reactie wilt hebben over de moties. Dat wil ik meteen doen.

35

De eerste van mevrouw Van Nes over de Ridderkerkpas in plaats van de Rotterdampas. In de notitie die ik heb toegestuurd heb ik aangegeven dat het een van onze aandachtspunten is om aan te werken.

Mevrouw Van Nes bij interruptie: Ik heb u niet gevraagd om een Ridderkerkpas, maar om uitbreiding van de Rotterdampas. Omdat toch blijkt dat van de faciliteiten van de Rotterdampas veel gebruik wordt gemaakt.

40

Wethouder Van der Sluijs: Ik heb begrepen dat gebruik van de Rotterdampas redelijk beperkt is omdat de pas in Rotterdam vooral gebruikt wordt voor musea. U kunt zich voorstellen dat we er een andere aanvulling aan willen geven. Misschien moet er wel een nationale museumpas voor gebruikt worden. Ik wil graag onderzoeken wat de goede elementen in de Rotterdampas zijn die we in Ridderkerk kunnen overnemen en dan bepalen of de Rotterdampas nog nodig is. Ik ga dat uitzoeken.

45

De motie over leenbijstand vervangen door bijstand om niet. Ook het maatschappelijk participatiefonds ontschotten. Die zou ik u willen ontraden. Dit schiet voorbij aan wat wij beogen.

50

De motie van de heer Louter: uw constatering dat het Albeda College daarvoor een goede plek zou zijn: de eerste sporen aan het Albeda College zijn al zichtbaar. Als u aan de buitenkant kijkt, ziet u al dat koper verdwenen is: bliksemafleiders. Ook aan de binnenkant zie je schade omdat er geen gebruik van de school wordt gemaakt. Het zou mooi zijn als we daar een mooie voorziening maken zodat het object behouden blijft. Er is geen reden meer aanwezig om het object te verwijderen. Er hoeft geen tram meer overheen.

55

5 Ik sta positief tegenover deze motie.

De voorzitter: Kunt u een versnelling hoger wethouder?

10 **De heer Neuschwander:** Voorzitter, ik hoor de wethouder praten over koper. Kunt u een inschatting maken hoe groot de schade is of gaat u dat nog onderzoeken en komt u er dan mee terug bij de raad?

Wethouder Van der Sluijs: Ik denk dat het goed is dat we een inventarisatie maken en kijken wat we aan de schade doen en hoe we kunnen voorkomen dat er nog meer schade ontstaat. Een van de oplossingen is om daar mensen in te zetten.

15 **De voorzitter:** Dit voert te ver. Dat doen we een andere keer.

Wethouder Van der Sluijs: Ik kom erop terug.

20 De motie van mevrouw Van Houwelingen met zaken die te maken hebben met extra geld dat is toegevoegd aan het Gemeentefonds. Als het geld is toegevoegd, gaan we dat daaraan besteden. Dat is wat mij betreft bestaand beleid: we gaan geld dat voor armoede is, besteden aan armoede.

25 De motie van het CDA over computers. Ik wil zeker kijken of het bedrag toereikend is en bij de nota over kinderen in armoede te bekijken of als het nodig is, hier een aanpassing op te maken.

De voorzitter: Dank u wel. Van de 60 beschikbare minuten zijn er 45 om. Ik wil u vragen om u te beperken in tweede termijn. Dat betekent een of twee minuten per fractie. Graag staccato.

30 We schorsen de vergadering voor maximaal 15 minuten. Kijkt u alstublieft naar alle moties van vanavond.

[schorsing]

35 Heropening. Ik stel voor dezelfde volgorde aan te houden als in eerste termijn. U hebt maximaal twee minuten. Mevrouw Van Nes, groep Koppes.

40 **Mevrouw Van Nes:** Dank u wel, voorzitter. Ik heb nog een vraag over het Wmo-vervoer. De wethouder gaf aan dat alleen in Ridderkerk mensen geen incasso willen. Is het zo moeilijk om voor de mensen die het in Ridderkerk niet willen, pinfaciliteiten in de bus aan te brengen?

De heer Louter: Dank u wel, voorzitter. Twee punten.

45 Wij steunen de gedachte van het college om contacten in buurten en wijken te leggen, in plaats van grootschalige armoedeconferenties te houden.

Wij hebben begrepen dat de wethouder onze motie – van de vier partijen - steunt. Hij ondersteunt daarmee ook het verzoek om voor 7 november een antwoord te geven. Ik heb nog een opmerking voor de heer Kruithof. Het was hem onduidelijk welke motie ik bedoelde. Ik bedoelde de motie die ook door het CDA gesteund wordt.

50 **De voorzitter:** Mevrouw Van Houwelingen.

Mevrouw Van Houwelingen: Dank u wel, voorzitter.

55 Ik heb moeite met de opmerking over de jaarlijkse armoedeconferentie. Er wordt gesproken over kostbaar, grootschaligheid enzovoort. Dat is beslist niet juist. We hebben de laatste jaren armoedeconferenties in de wijk en dat was goed. Dat er alleen ambtenaren en raadsleden deelnamen, is ook niet juist. Alle andere bijeenkomsten die georganiseerd worden zijn ook

5 kostbaar en daar zie je ook veel ambtenaren en raadsleden. Dus, ik snap de opmerking niet. Het gaat er ons om dat er een jaarlijkse bijeenkomst komt die een traditie wordt. Jaarlijks, daar gaat het ons om. De rol van de gemeente is een verbindende. De traditie vinden we belangrijk. Wij zijn blij met de opmerking over onze motie.
10 U spreekt over het kindpakket van € 150,--. Dat was een advies van het klantenplatform om dat zo te doen.

Dank u wel.

De heer Kruithof: Ik ga de moties langs en noem enkele punten.
15 De motie van groep Koppes: de Rotterdampas. Er staat bij het verzoek dat het college zich verplicht. Dat vind ik een zwaar woord. Verder steunen wij deze motie wel.

De motie over de armoedemonitor van groep Koppes. De eerste twee punten zijn zoals wij ook hebben opgeschreven, waarbij opgemerkt moet worden dat als computers van bedrijven of de
20 gemeente komen, daar vaak software op zit die grote problemen geeft. Om minima nu op te zadelen met de softwareaanschaf of vrijblijvend, levert dat problemen op. Wij hebben ook grote moeite met het punt leenbijstand. Dus wij steunen die motie niet.

De motie van de ChristenUnie steunen wij.
25

De motie van de PvdA: wij steunen hem. Er staat boven Extra middelen, maar ik neem aan dat dit door het Rijk verstrekte extra middelen zijn. Niet vanuit de gemeente.

De motie van de heer Kruithof: nog een tip. Veel regelingen, ik hoorde u noemen € 200,--: ik denk dat die op scholen niet zo bekend is. Sein deze scholen alstublieft in.
30

Voorzitter, dat was het.

De heer van der Duijn Schouten: Voorzitter, ik zal mij beperken tot een korte bijdrage over de moties.
35

De eerste motie steunen wij niet. Wij hebben in de commissie gehoord dat gekeken wordt naar meer mogelijkheden binnen Ridderkerk. Dat de Rotterdampas tanende is omdat een aantal dingen eruit zijn genomen. Wij wachten af waar het college mee komt en niet nu inzetten op iets anders.
40

De andere motie van groep Koppes steunen wij niet. Het gaat ons te ver waar het computers en printers aangaat. Hoewel de motie wel onze sympathie heeft.

45 De motie van mevrouw Van Houwelingen steunen wij niet. Wij hebben hierover nadrukkelijk in onze bijdrage vragen over gesteld. De wethouder heeft ze afdoende beantwoord en heeft aangegeven dat dit bestaand beleid is.

De motie van het CDA steunen wij. De opmerking van de heer Kruithof gehoord hebbende, wil ik vragen om als computers verstrekt worden, wel de noodzakelijke software daarop staat. Zonder software doet hij niets.
50

Dat was het, voorzitter.

55 **De heer Van der Spoel:** Voorzitter, twee opmerkingen en dan de moties. Ik heb de wethouder niet gehoord over een groep mensen die niet met de overheid te maken

5 wil hebben, en zijn eigen bootjes wil doppen. Ik zou willen adviseren om eens met voormalige ChristenUnie-wethouder Heleen van den Berg in gesprek te gaan over haar ervaringen in Bolnes. Dat zegt voldoende.

Ik heb u ook geen gedachte horen uitspreken over kwijtschelden om dat ook onder de middelen van het armoedebeleid te brengen in plaats van verrekenen onder belastingen en heffingen.

10 De moties. Uitbreiding van de Rotterdampas. Het staat volgens mij iedere organisatie vrij om zich aan te melden bij de stichting Rotterdampas. En bedenk dat dan ook Rotterdammers van de Ridderkerkpas gebruik kunnen gaan maken. Dat zou dan ons weer extra (subsidie) kosten. Dus die motie steunen wij niet.

15 De tweede motie van groep Koppes: wij volgen de redenering van de wethouder. Wij zullen deze niet steunen.

Voorzitter, gratis bestaat niet. Eenmaal gevestigd, dan claimt dat een recht op huisvesting. Dat betekent dat er extra subsidie moet komen als de school gaat vervallen. Wij hebben dat ooit gezien bij Andre Verhoeven hier op het plein. Vervolgens hebben we toen het gesloopt moest worden flink moeten subsidiëren. Dat lijkt ons niet verstandig.

25 **De heer Meij bij interruptie:** Mag ik u iets vragen, mijnheer Van der Spoel? Het is een onderzoek naar Albeda. Ik ken het standpunt van de VVD dat alles wat geld kost al gauw een nee krijgt. Ik begrijp dat ook wel. Maar, soms zitten verenigingen of stichtingen in een duur pand. Het is een onderzoek om te kijken naar de mogelijkheden. Misschien is de gemeente straks voordeliger uit door ze in het Albeda College te vestigen.

30 **De heer Van der Spoel:** Toch gaan wij er niet in mee: het betekent verwachtingen wekken en ik verwijs naar verwachtingen en mijn eerdere voorbeeld over het centrum. Wij gaan niet met de motie mee.

35 De motie van de PvdA: zoals de wethouder zegt is dit bestaand beleid. Bovendien wil ik nadrukkelijk aangeven dat bij de decentralisatie voor ontschotting wordt gekozen. We moeten vooral bij het minimabeleid geen hekwerk er omheen gaan plaatsen.

Mevrouw Van Houwelingen bij interruptie: Weet u wat het beleid dan wordt? De verordening moet nog gemaakt worden.

40 **De heer Van der Spoel:** Dat weet ik heel goed. U zegt dat u er een hekwerk omheen zet. Als er meer geld nodig is, zullen we binnen de bestaande begroting meer geld moeten vrijmaken. Als er minder geld nodig is, zou dit geld ook ingezet kunnen worden bijvoorbeeld voor Wmo, waar geld tekort is. We moeten het vooral niet zo afkaderen. Ik herinner aan het coalitieakkoord waarin is vastgesteld dat als € 40.000,- op jaarbasis niet aan minimabeleid wordt uitgegeven maar elders wordt ingezet. Als er meer geld nodig is, is er meer nodig. Als er minder nodig is, dan is er minder nodig.

45 De motie van de heer Kruihof: dit is bestaand beleid. Hij is overbodig. We zullen hem niet steunen.

50 **De voorzitter:** Dank u wel. Mevrouw Fräser.

Mevrouw Fräser: Dank u wel, voorzitter. Wij beperken ons tot de moties.

55 De motie van groep Koppes over de Rotterdampas lijkt mij overbodig geworden. Ik sta er in principe sympathiek tegenover. Maar hij lijkt mij overbodig.

5 De tweede motie van groep Koppes heeft te maken met de armoedenota en de aanvulling daarop. Wij kunnen ons vinden in de punten 1 en 2 en niet in 3 en 4. Het gaat ons te ver. Wij volgen de redenering van de wethouder en zullen de motie niet steunen.

10 De motie van ChristenUnie, CDA, SGP en Leefbaar Ridderkerk zullen wij steunen. Wij willen opmerken dat misschien ook ander gebruik van het Albeda College meegenomen moet worden.

15 De motie van mevrouw Van Houwelingen over middelen voor armoedebestrijding: wij kunnen de beredenering volgen. Wij steunen de motie.

De motie van het CDA. Ik heb in mijn eerste termijn aangegeven dat wij deze motie steunen.

De heer Neuschwander: Voorzitter, wij beperken ons tot de moties.

20 De motie over de Rotterdampas. Daar was het antwoord van de wethouder overduidelijk. Ook wij denken dat de motie overbodig is en de mogelijkheden voor de Ridderkerkpas beperkt. Deze motie steunen wij niet.

25 De tweede motie van groep Koppes delen wij niet vanwege de punten 3 en 4. De leenbijstand en het maatschappelijk participatiefonds. Wij zijn juist voorstander van maatwerk. Wij steunen de motie niet.

De volgende motie wordt mede namens ons ingediend. Dat zal duidelijk zijn.

30 De motie over armoedebestrijding van de PvdA. Wij volgen het advies van de wethouder. Dit is een bevestiging van het bestaande beleid. De middelen die hiervoor beschikbaar worden gesteld worden hiervoor aangewend. Dus die motie is in onze ogen overbodig.

35 De motie van het CDA over computers. De wethouder heeft aangegeven dat er op dit moment € 200,- vanuit het maatschappelijk participatiefonds beschikbaar is. Als dit niet toereikend is komt de wethouder terug. Dat is voor ons voldoende. Dus die motie steunen wij ook niet.

Dank u wel.

40 **De voorzitter:** Dank u wel. Wethouder.

Wethouder Van der Sluijs: Voorzitter, de eerste vraag van mevrouw Van Nes was de pinautomaat voor Wmo-vervoer. Ik kijk even naar mijn collega. Kunt u hier iets over zeggen?

45 **Wethouder Den Ouden:** Het mag van de voorzitter. Over een pinautomaat is in het bestek niets opgenomen. Als wij dat als aanvullende voorwaarde gaan stellen, komt de rekening daarvoor bij ons terecht. Wij willen bevorderen dat van automatische afschrijving gebruik gemaakt wordt. Net zoals wij dat voor het innen van onze lokale belastingen willen gaan doen.

50 **Wethouder Van der Sluijs:** De motie van de heer Louter over de vraag of 7 november haalbaar is. Ik denk dat het goed is daar nog even naar te kijken. 7 november is over 14 dagen. Er moet een heel onderzoek worden gedaan. Ik denk dat we daarin wat te enthousiast zijn om dat toe te zeggen. Op korte termijn, maar niet op 7 november.

55 En dan de vraag van mevrouw Van Houwelingen over de armoedeconferentie terug in buurten en wijken. Dat heb ik toegezegd. Dat gaan we ook doen. Ik wil dat best faciliteren. We voldoen aan uw wens.

5

De software zoals besproken door het CDA. Ja, dat is een serieus probleem. Ik denk dat het zinvol is dat mee te nemen in onze afweging over faciliteren.

De heer Van der Spoel: zorg mijden is een bekend probleem. Er zijn mensen die dat doen. Ik denk dat we dat zullen moeten accepteren, maar er blijkt achter de zorgmijders een probleem te liggen. Ik zou dan willen zoeken naar dat probleem.

10

De heer Van der Spoel: Voorzitter, we moeten uitkijken dat dingen niet door elkaar gaan lopen. Een zorgmijder met veel problemen. Mensen willen ook hun eigen boontjes doppen. Die willen niet dat de overheid zich met hen bemoeit. Gaat u eens in gesprek met uw voorganger, Heleen van den Berg. Dan zal duidelijk worden dat huisbezoek in Bolnes heeft duidelijk gemaakt dat er mensen zijn die nauwelijks hun eigen boontjes kunnen doppen en die moeten we niet met de haren erbij slepen van "u zult en u moet".

15

Wethouder Van der Sluijs: Voorzitter, ik ben het eens met die opmerking. Daar kan ik mee leven. Ik zal in de gesprekken met Heleen van den Berg dit nog eens ter sprake brengen om er ook van te leren.

20

Uw opmerking over kwijtschelding: niet onder armoedebeleid maar onder een financieel ander kader: een andere regeling treffen. Dat ligt voor mij op het vlak omgaan met onze belastingen en heffingen. Daar is op dit moment een afspraak over gemaakt.

25

Als u denkt dat daar een andere invulling aan moet worden gegeven, zou het een suggestie zijn om dat bij de begrotingsbehandeling een plek te geven. Ik zou vanuit deze nota daar geen conclusie aan verbinden.

Het gebruik van het Albeda College voor andere voorzieningen: daar ben ik het helemaal mee eens. Als dat invulling kan geven aan een nuttige invulling, moeten we dat doen.

30

De voorzitter: Dank u wel. Vaststellen van de Armoedenota 2013. Stemverklaringen? Ik meen te mogen concluderen dat de nota met algemene stemmen is aangenomen. Vastgesteld.

35

De moties.

De eerste van de groep Koppes over de Rotterdampas. Stemverklaringen?

De heer Louter: Voorzitter, in de motie wordt onder andere inspanning gevraagd 'van het college'. Daar zijn we voor. We zijn voor de motie.

40

Mevrouw Van Houweligen: Wij zijn voor de motie, omdat wij voor uitbreiding van het aanbod zijn.

De voorzitter: Ik concludeer dat voor de motie zijn: het CDA, groep Koppes, ChristenUnie en PvdA met drie leden. Tegen zijn SGP, VVD, D66/GroenLinks met een stem en Leefbaar Ridderkerk met vijf stemmen.

45

De motie is verworpen.

De motie van groep Koppes over aanvulling op de armoedenota.

50

Mevrouw Van Nes: Wij trekken de motie in.

De voorzitter: De motie over de huishoudschool. Stemverklaringen?

55

De heer Van der Duijn Schouten: Recent zijn wij benaderd door Vluchtelingenwerk. Zij

5 worden geconfronteerd met financiële kortingen. Vluchtelingenwerk kwam niet klagen, maar met constructieve ideeën over hoe ermee om te gaan. Deze houding waarderen wij zeer. Vooral dit initiatief dragen wij daarom een bijzonder warm hart toe.

De heer Louter: Wij steunen hem.

10 **Mevrouw Van Houwelingen:** Wij zijn voor deze motie.

Mevrouw Van Nes: Wij steunen deze motie.

15 **De voorzitter:** Voor deze motie zijn groep Koppes, CDA, SGP, D66/GroenLinks met een stem, Leefbaar Ridderkerk met vijf stemmen, ChristenUnie en de PvdA met drie stemmen. Tegen zijn de VVD. De motie is aangenomen.

De motie van de PvdA. Stemverklaringen?

20 **De heer Louter:** Wij zijn voor.

Mevrouw Van Nes: Wij zijn voor.

25 **De voorzitter:** Voor zijn CDA, D66/GroenLinks met een stem, PvdA met drie stemmen, groep Koppes. Tegen zijn SGP, VVD en Leefbaar Ridderkerk met vijf stemmen. De stemmen staken. Wij brengen de motie in de volgende vergadering in stemming.

De motie van het CDA.

30 **Mevrouw Van Nes:** Wij hebben onze motie ingetrokken omdat er weinig steun voor is, wij steunen deze motie daarom wel.

35 **De voorzitter:** De conclusie is dat zeventien stemmen voor zijn en zeven tegen. De motie is aangenomen.

Motie 119 is hiermee afgedaan.

40 **De heer Neuschwander:** Voorzitter, ik hoorde u zeggen dat wij de motie van het CDA steunen. Die steunen wij niet.

De voorzitter: De motie van het CDA: ik heb u meegeteld bij tegen. U maakt samen met de VVD zeven stemmen.

45 **5. Voltooiing Centrumplan (raadsvoorstel nr. 304)**

De voorzitter: We hebben afgesproken dit in een uur te doen. Het is al kwart voor tien. Het wordt behoorlijk laat. Ik doe een beroep op u om op de tijd te letten. Er zijn moties ingediend. Mevrouw Fräser, D66/GroenLinks.

50 **Mevrouw Fräser:** Dank u wel, voorzitter.

Voor veel Ridderkerkers en Ridderkerkse ondernemers in het centrum is het braakliggende onafgebouwde deel van het Koningsplein een doorn in het oog. D66/GroenLinks heeft meerdere keren aangedrongen op snelle afbouw van het centrum en we zijn blij te zien dat

55 Leyten nu de mogelijkheden ziet om dit te realiseren.

We hebben een aantal kanttekeningen.

5

Ten eerste blijft het risico van oplopende grondexploitatie voor de gemeente, wanneer niet 70% van de woningen verkocht is.

Vooraf de verkoop van dure en middeldure appartementen baart ons zorgen. Zeker omdat in dit segment een groot aanbod rond het Koningsplein en de rest van Ridderkerk is.

10

Wel zijn we blij te zien dat er veel appartementen uit de eerste schetsen en plannen van een aantal jaren geleden vervangen zijn door eengezinswoningen. Ook de mix van koop- en huurwoningen juichen wij toe.

15

Daarnaast, voorzitter, wordt in het plan blijvend een aantal duurzaamheidscriteria genoemd. D66/GroenLinks vindt dat energieneutraal bouwen de standaard zou moeten zijn.

Energie neutrale woningen zijn toekomstbestendig en waardevast. We roepen het college via een motie op volop in te zetten op duurzaamheid en onderhandelingen met de projectontwikkelaar.

20

Daarnaast vindt D66/GroenLinks dat er meer groen in het plan mag terugkomen.

Na vanavond komt er na een jarenlange discussie eindelijk duidelijkheid over de Kuyperschool. D66/GroenLinks heeft altijd vooraan gelopen in de strijd om de Kuyperschool te behouden. We zien de Kuyperschool nog steeds als een beeldbepalend gebouw dat de overgang vormt van het historische dijklint naar het Koningsplein. Let wel: we hebben het dan over de Kuyperschool in originele staat. Maar, we zijn een constructieve en realistische partij.

25

We zien dat er na decennia achterstallig onderhoud en vijf jaar leegstand de oude Kuyperschool niet meer te redden is. Dat is een trieste constatering. Voor onze partij en voor veel Ridderkerkers die goede herinneringen bewaren aan deze oude school.

30

Concluderend voorzitter, is D66/GroenLinks blij dat het centrum kan worden afgebouwd. We kunnen dan ook instemmen met het voorstel onder vermelding van de kanttekeningen bij het gemaakte risico en de duurzaamheidsparagraaf en van de Kuyperschool.

Ik dank u.

35

De voorzitter: Dank u wel. De heer Kok, SGP.

De heer Kok: Dank u wel, voorzitter.

40

De afronding van het Centrumplan lijkt binnen handbereik te zijn gekomen. Dat wordt ook wel tijd nu het Koningsplein al jaren te veel de indruk geeft van een half afgemaakt bouwterrein en last but not least de financieringskosten jaarlijks verder oplopen. Het plan voorziet in totaal 105 woningen. Te realiseren in twee fasen, waarvan 58 grondgebonden woningen. Dat is positief, hoogbouw hebben we vooral in dit deel van Ridderkerk voldoende. De commerciële ruimte (zgn. plint) in de eerste fase wordt voor rekening en risico door de projectontwikkelaar Leyten

45

gebouwd. Dit neemt de vrees van langdurige leegstand niet weg, maar levert de gemeente in ieder geval geen extra financieel nadeel op. Verder bestaat het woonprogramma voor fase I uit 47 appartementen waarvan 27 appartementen voor de sociale sector en 23 voor de vrije

50

sector. De vraag naar sociale, levensloopbestendige huurappartementen op deze locatie is groot. Er zijn voorlopige afspraken gemaakt met Woonvisie over afname. De SGP gaat ervan uit dat ook na het plotselinge vertrek van haar directeur, de prima samenwerking van de

55

afgelopen jaren en vooral de tot nu toe gemaakte afspraken in stand blijven.

Een punt van zorg zijn de koopappartementen, welke starten met een ca. vanaf prijs van € 220.000,--. Er staat namelijk in de bestaande bouw aan de Koningshof en Blaak een twintigtal soortgelijke appartementen te koop. Dat pleit niet voor het bouwen van meer van hetzelfde.

Verder komen er 26 grondgebonden woningen met een vanaf prijs die start net onder de twee

5 ton. Dat is het product dat we nodig hebben in Ridderkerk voor startende jonge mensen en gezinnen.

Het zou mooi zijn als centrumbewoners die getroffen worden door de herstructureringsplannen van Woonvisie hier in hun eigen woon- en leefomgeving een kans hebben.

10 Een belangrijk aandachtspunt voor de SGP is de al genoemde vanaf prijzen en dat nog 'circa' ook.

15 Zoals we in de commissievergadering al hebben aangegeven is dat veel te rekbaar. Wat worden nu de uiteindelijke verkoopprijzen? Die bepalen uiteindelijk de slaagkans van dit project. De SGP dient samen met de ChristenUnie een motie in, waarin we de wethouder vragen om in de uitwerking van het Plan van Aanpak van Leyten, een maximale inspanning te leveren om de uiteindelijke verkoopprijzen zo weinig als mogelijk te doen afwijken van de genoemde vanaf prijzen.

20 Fase II bestaat uit 32 grondgebonden woningen waaronder de locatie voormalige Kuyperschool. In de raadsvergadering van 29 juni vorig jaar, hebben we als raad besloten het hoofdgebouw van de Kuyperschool te herbouwen met eventueel behoud van de zgn. zijwangen. De SGP hechtte er toen en nu aan binnen verantwoordelijke en te verantwoorden randvoorwaarden, om gebouwen die het dorpse gezicht van onze gemeente jarenlang vorm hebben gegeven en van historische betekenis zijn, te behouden. Vandaar dat de SGP graag

25 volop wil inzetten op de bouw van 5 a 6 rijwoningen in de stijl en de maatvoering van de voormalige Kuyperschool en mocht onverhoopt de belangstelling tegenvallen, pas dan wil overgaan tot de verkoop van vrije bouwkavels.

30 Het voorlopige ontwerp met input vanuit de markt wordt verder uitgewerkt en dan gepresenteerd aan geïnteresseerden, door middel van informatiebijeenkomsten en een kopersforum. Luisteren naar de woonconsument is volgens de SGP de juiste benadering in deze tijd. We hebben er inmiddels wat ervaring mee in het 'Nieuwe Zand' en dat is uiterst succesvol gebleken.

35 De samenwerkingsovereenkomst tussen gemeente en Leyten heeft voor Fase I een einddatum van 1 januari 2015 en voor Fase II 1 januari 2016. Dat geeft over en weer duidelijkheid, want bij onverhoopt tegenvallende verkoopresultaten moet er een moment zijn om de wegen te laten scheiden.

40 Tot slot voorzitter, geven wij de wethouder mee, om het punt van het parkeren nog eens kritisch tegen het licht te houden met Leyten. Het plan voorziet nu in één parkeerplaats per woning en dat is wat aan de magere kant. Verder is een belangrijk aandachtspunt, het beperken van de overlast tijdens de bouw voor omwonenden. Graag ook daar aandacht voor. De SGP kan met in achtneming van genoemde aandachtspunten instemmen met het voorstel tot afronding van de laatste fase van het centrumplan.

45 **De voorzitter:** Dank u wel. De heer Van Santvliet, PvdA.

De heer Van Santvliet: Dank u wel, voorzitter.

50 Vanavond gaan we wel of niet instemmen met het programma en de stedenbouwkundige opzet voor de laatste fase van het Centrumplan. De fase waar we als gemeente al sinds 2006 mee bezig zijn.

De PvdA vindt het een goed plan, alleen missen wij het aantal bereikbare huurwoningen in de sociale sector die in 2006 nog in het Programma van Eisen stond vermeld. Volgens ons een gemiste kans.

55 Daarnaast vinden we het jammer dat er niet gedacht is aan studentenhuisvesting en 'woonvoorzieningen met zorgmogelijkheden' in het plan.

5 Onze Haagse partijgenoot en Tweede Kamerlid Jacques Monasch riep op 3 oktober het kabinet nog op om met gemeenten, zorgaanbieders, corporaties en vastgoedpartijen om de tafel te gaan zitten om een actieplan 'Wonen met Zorg' op te stellen. Volgens ons zou deze centrumlocatie zich uitstekend voor een dergelijke aanpak hebben geleend.
10 De PvdA had naast het basispakket Woonkeur in het Plan van Aanpak voor de appartementen ook gelijk het Woonkeur Pluspakket Zorg opgenomen willen zien hebben. Dat er voorlopige afspraken met Woonvisie over afname van levensloopbestendige appartementen zijn gemaakt vinden we eigenlijk te vrijblijvend. Om dit gewijzigd te krijgen dienen wij hiervoor dan ook een motie in.

15 Toch denken wij dat het voorgelegde plan een mooi plan is en prijzen ontwikkelaar Leyten dat zij in deze moeilijke tijden het aandurft om dit plan te realiseren.
Uit de stedenbouwkundige opzet maken wij tevens op dat er ook geen belemmeringen worden opgeworpen voor toekomstige ontwikkelingen voor wat betreft de aanleg van een eventuele Ridderkerklijn. Ook dat stemt ons positief.
20 Wij zullen met dit plan instemmen.

Dank u wel, voorzitter.

25 **De voorzitter:** Dank u wel. De heer Neuschwander.

De heer Neuschwander: Dank u wel, voorzitter.
Het laatste puzzelstukje maakt het plaatje compleet. De voltooiing van ons centrum. Instemmen met de stedenbouwkundige opzet van het laatste deel van ons centrum.
30 Een plan dat vanaf het prille begin van Leefbaar Ridderkerk zeer gevoelig lag binnen de raad van Ridderkerk. En dat kwam niet op de laatste plaats door het al dan niet behouden van de Kuyperschool. Na jarenlange discussies en onderzoeken staat de school er troosteloos en vervallen bij.

Voorzitter, van dit gemeentebestuur wordt verwacht dat zij onder de gegeven omstandigheden keuzes maakt die goed zijn voor Ridderkerk, voor ons leefklimaat, woongenot en alles wat daarbij komt kijken. Ook financiële keuzes. De economische crisis waar we ons momenteel in bevinden gooit op alle fronten roet in het eten en zorgt dat onze bewegingsruimte wel erg beperkt wordt. Daar zullen we ook voor moeten waken. Dit plan is een plan voor de lange termijn en is beeldbepalend voor Ridderkerk. Dit plan bepaalt de leefbaarheid en dit plan
40 bepaalt ook voor een groot deel de vitaliteit van ons mooie centrum.

Reden temeer om ook kritisch te kijken naar wat nu voorligt. In dat opzicht is het gegeven de omstandigheden knap dat Leyten de wensen van de raad uit de Woningbouwstrategie zo serieus genomen heeft. De woningmarkt is overspannen en de consument is kritisch.
45 Uiteindelijk zullen de woningen verkocht moeten worden en moet Ridderkerk beschikken over een bruisend en vitaal centrum. Kortom we gaan voor het hoogst haalbare, waarbij we ons wel degelijk realiseren dat we beperkte middelen tot onze beschikking hebben.

Voorzitter, Leefbaar Ridderkerk laat zich niet leiden door angst of overdreven voorzichtigheid.
50 En wij verwachten dat ook van rest van de raad en het college. Kortom we gaan voor kwaliteit en voor het hoogst haalbare. In dat licht leggen ook wij onze wensen bij u neer met het verzoek deze nader te bestuderen op de haalbaarheid ervan.

Voorzitter u weet, wij zijn kritisch. Maar wel met een doel. Daarover heb ik nu genoeg gezegd.
55 In het voorstel wordt gesproken over enige flexibiliteit bij de uitwerking van de plannen en het opstellen van het bestemmingsplan.

5 Hier zijn wij blij mee, want anders zou deze raadsvergadering slechts een rituele dans zijn, waarbij van ieder raadslid aan het einde gevraagd zou worden om hiermee in te stemmen.

Dat is de reden dat wij blij waren met uw toezegging in eerdere voorlichtingsavonden dat u de raad mogelijke scenario's zou voorleggen waarop inhoudelijk gereageerd zou kunnen worden.
10 Dat is nu een gepasseerd station en daarom zien wij geen andere mogelijkheid dan onze wensen via een motie bij u neer te leggen.

Wethouder u hebt groen hoog in het vaandel. In de tekening komt maar weinig groen terug. Graag extra aandacht hiervoor. Ook aandacht voor het wandelgebied, een duidelijke
15 verbinding in de vorm van een wandelpromenade zou wenselijk zijn. Dan doen wij een dringend beroep op u met betrekking tot de zichtlijnen vanaf het Koningsplein. Er is op dit moment weinig of geen rekening gehouden met de zichtlijnen vanaf het Koningsplein naar de Blaakwetering en de oude dijk. Doe wat met de waterpartij, maak het dynamisch en probeer het te integreren in het geheel.

20 Op de bestaande tekening voorzitter, krijgen wij het gevoel dat de doorgang van het Koningsplein naar de achterliggende huizen en de Blaakwetering een nauw tochtgat wordt. Waarom niet meer openheid voor dat stukje Koningsplein? Dan zorgt u tevens voor een duidelijk verbinding tussen de twee gebieden en is het probleem met de zichtlijnen ook
25 opgelost.

Voorzitter, u begrijpt uit mijn woorden dat wij zwaar inzetten op de verbinding tussen beide gebieden, omdat dat de leefbaarheid en de toegankelijkheid van het gebied zeker ten goede zal komen.
30

Als laatste, voorzitter, de parkeerruimte. De ruimte is beperkt, dat weten wij. Maar we moeten het probleem ook niet uit de weg gaan. De parkeerplaatsen voor de bewoners voor dit gebied zullen moeten worden afgeschermd voor het winkelend publiek. Deze wensen hebben wij
35 verwoord in een motie die wij vanavond zullen indienen.

Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Boertje, VVD.

40 **De heer Boertje:** Dank u wel, voorzitter.

Met interesse heeft de VVD de plannen met betrekking tot de voltooiing van het centrum doorgenomen. De keus welke voorligt is eenvoudig: niets doen betekent een groter verlies nemen, om bovendien een beeldbepalend deel van het centrum braak te laten liggen. Of dat
45 een erg aantrekkelijk visitekaartje voor onze gemeente is? Niet echt.

Waar wij ook voor zijn is, om de ondernemer die in dezen zijn nek durft uit te steken, het zo aantrekkelijk mogelijk te maken om zijn plannen te ontwikkelen. Ruim baan voor de
ondernemer dus.

De keus voor sociale woningbouw aan de Willem Dreeslaan ligt voor de hand. Wat betreft straatnaam in ieder geval. Wat betreft de vanzelfsprekendheid zijn wij minder overtuigd. Oude
50 portiekwoningen zijn niet meer populair, maar de vraag is wel of we vervolgens direct moeten willen denken aan extra nieuwe sociale woningbouw. Extra sociale woningbouw binnen de gemeente willen realiseren is bovendien niet in lijn met de woningbouwstrategie. Enfin, het moge duidelijk zijn dat de VVD niet erg enthousiast is om extra woningen in de sociale sector te realiseren. De gemeente mag sowieso geen enkel financieel risico lopen bij deze
55 ontwikkeling.

5 Nabij het Koningsplein wordt een deel beschikbaar gehouden voor commerciële en niet
commerciële maatschappelijke dienstverleners. De VVD heeft hiermee geen moeite zolang de
gemeente niet in de verleiding gaat komen om panden, die iets te lang leeg zouden staan, op
kosten van de gemeenschap te laten verhuren aan maatschappelijke, gesubsidieerde
10 dienstverleners voor huurprijzen lager dan wat commercieel gangbaar is. Liever nog zien wij
op deze locatie succesvolle detailhandel verschijnen.
In de commissie is aangegeven, dat met de plannen rekening wordt gehouden met de komst
van de tram. Aangezien het college altijd met één mond spreekt, wil de VVD in deze
vergadering graag nogmaals vernemen of de plannen het tramtracé op geen enkele wijze
kunnen belemmeren. Wij mogen deze conclusie trekken? Dit is een directe vraag welke wij
15 graag met ja of nee beantwoord zien.

Over de ingediende moties:

1. De motie van de SGP betreffende voltooiing Centrumplan: de VVD vindt het niet
verstandig om vanuit de overheid ondernemers voorwaarden op te leggen of invloed uit te
20 oefenen voor welke prijzen hij zijn product moet verkopen. Laat nu de ondernemer zelf
bepalen wat marktconform is. Om die reden stemmen wij niet in.

2. Motie van Leefbaar Ridderkerk betreffende zichtlijnen (zo noemen we de motie maar
even): over de motie is heel erg aardig nagedacht, waarvoor complimenten. Toch stemt de
VVD er niet mee in. De reden is, dat het Koningsplein bedacht is als rond plein met ronde
25 bebouwing erom heen. Dat daarmee is voorbijgegaan aan de vroegere zichtlijnen, is er nu
een logisch gevolg van. Door uit te gaan van het voorliggende voorstel kan het
Koningsplein definitief en volgens plan worden afgebouwd. Daar moeten we niet van af
willen wijken. De VVD kan dus niet instemmen met de motie.

3. De motie van D66/GroenLinks betreffende duurzaam bouwen: de VVD vindt dat de
ondernemer te veel voorwaarden van tevoren wordt opgelegd waardoor hij kan worden
afgeschrikt. Niet doen dus. Er staan steekhoudende punten in de motie. Maar laat de
ondernemer vooral zelf uitmaken hoe hij wil bouwen. De genoemde punten zullen
waarschijnlijk sowieso door de bouwer al als een vanzelfsprekendheid worden
30 beschouwd. Daarom stemt de VVD niet in met een motie die van tevoren een eisenpakket
neerlegt bij de ondernemer.

4. Motie PvdA. Wij horen graag van het college hoe zij over de motie denkt. Op basis
daarvan willen wij ons standpunt baseren. In tweede termijn komen we erop terug.

Ten slotte: de VVD staat kritisch tegenover punten in het plan. Dat mag u van deze fractie ook
verwachten. Maar ook zien wij zeer zeker een grote meerwaarde voor onze gemeente. De
40 VVD stemt daarom in met het voorliggende plan.

Dank u wel, voorzitter.

45 **De voorzitter:** Dank u wel. De heer Japenga.

De heer Japenga: Dank u wel, voorzitter.

Voltooiing Centrumplan. Dat klinkt mooi. Voltooiing Centrumplan. Iets voltooiën daar wordt
een mens vrolijk van. En dat was ook mijn eerste gevoel toen ik de plannen aangekondigd zag
in de Combinatie.

50 Om meerdere redenen was ik aangenaam verrast. In de eerste plaats vanwege de aanblik die
het nu heeft, we zien graag dat dit centrum wordt afgebouwd. In de tweede plaats vanwege de
financiële kant van de zaak. Immers elke maand dat het onbebouwd blijft kost ons duizenden

5 euro's aan rentelasten. In de derde plaats: bouwen geeft werkgelegenheid. En in de vierde plaats brengt bouwen de doorstroming van bewoners in Ridderkerk op gang.

We zijn in de afgelopen maanden een paar keer bijgepraat door de wethouder en betrokken ambtenaren en dat was zeer bruikbare informatie. De raad wordt daarin meegenomen in ingewikkelde dossiers waarbij veel met elkaar samenhangt.

10 We weten dat ontwikkelaars momenteel zeer voorzichtig zijn om aan projecten te beginnen. Het is des te meer verheugend dat de ontwikkelaar het voor elkaar krijgt om met haalbare plannen te komen. Er is een alternatief: het sluiten van het grondbedrijfcomplex en het afboeken van ruim 3 miljoen euro en het stuk voor jaren onbebouwd laten. Voor de
15 ChristenUnie geen aantrekkelijke optie. Alleen in het geval dat er geen ontwikkelaar zou zijn gekomen kun je zoiets doen.

Vanavond stemmen wij in met het programma en de stedenbouwkundige opzet. Dat wil wat ons betreft zeggen dat de richting grotendeels wordt aangegeven, zoals woningaantallen en
20 type woningen, maar dat verdere uitwerking na vanavond aan de orde is. Het is dan ook goed te beseffen dat eventuele wensen die uit de raad komen vanavond, en ze zijn er in de vorm van moties, dat die wensen door de ontwikkelaar kunnen worden meegenomen in de definitieve planvorming. In de commissie is al een aantal voorbeelden genoemd van punten die nog
25 nadere uitwerking behoeven en vanavond zien we dat dus terug.

Voor de ChristenUnie is het van belang dat er woningen worden gebouwd die momenteel goed in de markt liggen. Dat heeft met woningtype en met prijs te maken. Om die reden steunen we de motie van de SGP. We willen dat er duurzaam gebouwd wordt. Daarom trekken we samen op met D66/GroenLinks, tenminste vanavond met de motie. Sommige moties
30 kwamen in de loop van vandaag binnen en, flexibel en daadkrachtig als onze fractie is, hebben we er toch al een mening over.

In 1997 is het Ontwikkelingsplan Centrum vastgesteld. Voorzitter, wij hopen dat we in 2017 door het voltooide centrum lopen en terugzien op een boeiend intensief project waar lang aan gewerkt is maar waar we met elkaar trots op mogen zijn.

35 Het lijkt me leuk om op 17 oktober 2017, met elkaar een drankje te drinken op deze Ridderkerkse krachtinspanning. Het valt op een dinsdag, dus dat kan.

Dank u wel.

40 **De voorzitter:** De heer Meij, CDA.

De heer Meij: Dank u wel, voorzitter.

Voorzitter, het is al een aantal jaren een triest gezicht dat een deel van onze A-locatie in het centrum er zo troosteloos uitziet. Dat de invulling van het laatste deel van het centrumplan zo
45 traag verliep is deels te wijten aan de huizen crisis. Maar we hebben ook kostbare tijd verloren met de discussie over de Kuyperschool en het tramtracé. Het praktische resultaat van al dat wachten is een negatieve boekwaarde van 4 miljoen.

Daarom is de CDA-fractie verheugd dat het college in haar laatste half jaar nog een serieuze poging onderneemt om het centrum definitief te voltooien. Wethouder Van Houcke heeft er
50 goed aan gedaan om in juni de raad om een mening te vragen ten aanzien van de centrumontwikkeling. Dat heeft de uitvoering van dit plan bespoedigd. Onze welgemeende complimenten voor uw aanpak.

In het plan van aanpak worden de kaders benoemd: kwaliteit, fasering, woningen in
55 verschillende prijsklassen, woningen voor jongeren, woningen voor senioren en de

5 herontwikkeling van de Kuyperschool. De CDA-fractie is daar content mee. Wonen in het centrum mag niet alleen voor de happy few zijn.

We leggen wel een groot deel van de uitvoering van het centrumplan in handen van de projectontwikkelaar. Het is dus belangrijk om in de samenwerkingsovereenkomst duidelijke randvoorwaarden op te stellen. De gemeente mag geen financiële risico's lopen als het plan
10 tegenvalt en de gemeente mag geen inspanningsverplichting op zich nemen voor de commerciële ruimtes. Bijvoorbeeld het verplaatsen van de bibliotheek.

Een onzekere factor is de rol van Woonvisie. Nu een nieuwe interim-directeur is aangesteld is het afwachten of er andere strategische keuzes worden gemaakt t.a.v. de herstructurering van de oude woningen.
15

Afrondend: de CDA-fractie stemt in met het Plan van Aanpak en de stedenbouwkundige opzet voor de laatste fase van het centrumplan.

De moties:

20 Als ik het goed bekijk, steunen we alle moties, omdat ze allen het plan beter maken.
Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Van Nes, groep Koppes.

25 **De heer Van Nes:** Dank u wel. Mag ik beginnen met een paar kanttekeningen te maken? Het plan Leyten is ambitieus, inventief, het kent wat weinig groen en het is karig in de aanleg van parkeerplaatsen.

Verder wordt er dan nog een berenformule opgevoerd, waarvan ik zeg dat u het niet moet doen. Dit is degradering van het centrum.

30 Voorzitter, we hebben de keuze om dit plan goed te keuren of te wachten op betere tijden. In beide opties gaat de Kuyperschool op het offerblok.

Voorzitter, de Kuyperschool heeft vooral in de geschiedenis geschreven. Een staatsman van de vorige eeuw heeft eens gezegd: "volk dat zijn geschiedenis niet kent zet zijn toekomst op het spel". Het plan Leyten knaagt aan de toekomst van de Kuyperschool. Leyten opereert
35 voorzichtig. 70% van de huizen moet verkocht zijn voordat de spa de grond ingaat. In crisistijden vinden wij dit een utopie.

Verder geven wij de regie uit handen. Als we kiezen voor afboeken, kunt u het plan gefaseerd uitvoeren en dan behoud je zelf de regie. De locatie is uniek. Midden in het centrum van onze gemeente. Hier moeten we met meer dan gewone zorg mee omgaan. Firma Leyten wacht op
40 betere tijden. Wachten op betere tijden kunnen wij ook. Uitstel geeft respijt voor de Kuyperschool. Voorzitter, u hebt het al begrepen: wij steunen het plan niet. Wij opteren voor uitstel.

Dank u wel.
45

De voorzitter: Dank u wel. Het woord is aan wethouder Van Houcke.

Wethouder Van Houcke: Dank u wel, voorzitter.

Voorzitter, er is vanavond veel over het plan gezegd. Ik dank u daarvoor. Het waren
50 overwegend positieve geluiden en ik ben er blij mee. Het is wat als je meer dan tien jaar bezig bent om het gat te dichten in je gemeente, op zo'n centrale plaats. De heer Japenga heeft historisch onderzoek gedaan. Dank daarvoor, het blijkt nog iets langer te zijn dan ik dacht. Dat betekent dat dit een historische avond is als we vanavond tot een besluit komen om een historische stap te zetten. Plus vervolgstappen om dat gat te dichten.

55 Er zijn kritische opmerkingen gemaakt. Daar wil ik kort op ingaan.

Mevrouw Fräser wijst op het oplopen van de grondexploitatie. U hebt zorgen over de dure

5 appartementen. Dat heb ik bij verschillende anderen ook horen terugkomen. Dat is ook zo. In
algemene zin moet ik zeggen dat u zich moet realiseren dat dit een lange geschiedenis heeft.
Dan is het bijna nog een wonder dat je nog hele goede huizen kunt bouwen in dit mooie plan,
tegen aanvaardbare prijzen. Als zelfs Woonvisie daar oren naar heeft, betekent dit dat je niet
10 in de dure klasse zit. Maar goed, de zorgen zijn duidelijk. Ik begrijp dat ook. De Kuyperschool is
van verschillende kanten genoemd. Dat ligt ook voor de hand. Er is jarenlang gesteggeld over
de Kuyperschool. Dat is jammer. Het is zeer te betreuren dat de Kuyperschool er in zo'n
deplorabele staat bijstaat dat iedereen ziet dat hij niet meer te redden is. We zullen hem
15 moeten afbreken in het kader van dit plan. Maar goed, de geschiedenis gaat door. Een volk dat
zijn geschiedenis niet kent, mijnheer Van Nes, is bijna gedoemd om zijn fouten te herhalen. In
die geest zei u dat. Woorden van die strekking. Ik begrijp dat ook wel. Maar we zitten nu met de
Kuyperschool, dat is een gegeven.

De appartementen die voor die € 220.000,-- worden gebouwd, hebben we even nagegaan. De
gedachte is dat de prijzen lager zullen uitvallen.

U geeft aan dat u volop inzet op herbouw van de Kuyperschool, de stijl ervan. Ik ben blij dat we
20 daar geen historiserende stijl, een reconstructie van gaan maken. Het is meer een hommage
aan de Kuyperschool. In die zin wil ik dat iedereen die in het verleden op die school heeft
gezeten dit zal herkennen als de Kuyperschool. Wij denken dat dit meerwaarde geeft aan de
woningen die er komen. U geeft aan dat het consumentenforum voor u een uitstekende
gedachte is. U refereert ook aan het Zand. Dat werkt goed. Dat is ook de inzet van Leyten. Dat
25 betekent ook dat er nog ruimte is. Punten en komma's zijn niet gezet.

Ik heb angst gehoord dat er nu een pakket eisen bij Leyten wordt neergelegd. Ik hecht eraan
dat dat niet is gezegd. Het is een wensenpakket. Als je nadere afspraken gaat maken, is het
een goede zaak dat je als raad aangeeft dat het fantastisch is dat het plan er ligt, ermee
30 instemt en tegelijkertijd je zorgen en wensen uitspreekt. Daar heb ik geen moeite mee. Het is
geen eisenpakket. Het is ons plan niet. Het is het plan van Leyten, dat in overleg met de
gemeente tot stand is gekomen. Leyten heeft de verantwoordelijkheid en risico voor het plan.

Parkeren. Het past binnen de normen van onze gemeente. Ik heb uw zorgen hierover
gehoord. Deze worden meegenomen.

35 De PvdA spreekt over bereikbare huurwoningen. Als Woonvisie belangstelling heeft, betekent
dit dat het betaalbare huurwoningen zijn. De afspraken zijn dat de woningen uitgevoerd
worden in de basis van Woonkeur. Mocht het zo zijn dat in de nadere afspraken tussen
Woonvisie en de bouwer tot een opwaardering wordt gekomen van Woonkeur kan dat
40 uiteraard, daar hangt uiteraard een prijskaartje aan. Ik begrijp uw zorgen.

De heer Neuschwander heeft kritische opmerkingen gemaakt. U spreekt over de vervallen
Kuyperschool. Dat begrijp ik. Het doet pijn. Zeker ook bij uw fractie. Uw fractie heeft in het
verleden gestreden voor behoud van de Kuyperschool. U geeft ook aan dat u voor kwaliteit,
45 het hoogst haalbare, gaat. Ik heb gezien dat u een motie hebt ingediend. Ik kan daarmee
leven. Er staan redelijke wensen in. Of alle wensen te realiseren zijn, zullen we zien. Ik neem
met genoegen de opmerkingen mee. We doen de wensen in een mandje en overleggen met
Leyten. Ik wil toezeggen dat ik met het mandje terugkom om aan te geven wat ermee is
50 gebeurd.

Voorzitter, er zijn veel punten waarop ik nog wil ingaan, maar ik ken uw wens en wil het niet te
lang maken. Hier wil ik het in eerste termijn bij laten.

55 **De voorzitter:** Dank u wel. Tweede termijn. Mevrouw Fräser. Niet. De heer Kok.

De heer Kok: Wethouder bedankt voor uw opmerkingen. Ik begrijp dat circa vanaf prijzen ook

5 naar beneden bijgesteld kunnen worden. Dank voor uw toelichting.

De moties. De motie van D66/GroenLinks over duurzaam bouwen: wij steunen deze motie.
De motie van de heer Van Santvliet: de doelgroep van deze appartementen zijn senioren.
Woonkeur plus pakketzorg kan dan een pluspunt zijn. Dus die steunen wij ook.

10 De motie van Leefbaar Ridderkerk steunen wij. Wij staan volledig achter de eerste vier punten.
Punt 5 had voor de SGP niet hoeven worden toegevoegd. Wij spreken onze steun voor deze motie uit.

15 **De heer Van Santvliet:** Voorzitter, wij kunnen kort zijn. We steunen alle moties.

15 **De heer Neuschwander:** Voorzitter, wij komen met een reactie op de moties.

De motie van de SGP over de woningen en de plafonds steunen wij.

De motie van D66/GroenLinks steunen wij.

De motie van de PvdA vinden wij sympathiek, ook die steunen wij.

20 **De heer Japenga:** Mag ik de heer Neuschwander nog een toelichting vragen op punt 3 van de motie?

25 **De heer Neuschwander:** Bedoelt u “in het huidige plan wordt een verbinding gecreëerd tussen het Koningsplein en de achterliggende woonlocatie”? Dat is meer een visuele verbinding. U moet denken aan een verbinding als een open ruimte. Geen massief geheel. De heer Van der Spoel geeft juist het tegenovergestelde aan. Hij wil dat dit twee aparte afgescheiden blokken worden. Wij gaan voor die openheid om te stimuleren dat het centrum vitaal en toegankelijk blijft.

30 **De heer Boertje:** Voorzitter, het is waarschijnlijk iedereen ontgaan, maar ik heb mij vergist in mijn eerste bijdrage. Niet alleen Sociaal Democraten zouden hebben gewenst dat Willem Drees een laan verdient, maar hier is het een straat.

35 Het eisenpakket. Het zijn niet zozeer eisen die we neerleggen, maar we willen niet dat ondernemers hierdoor worden afgeschrikt. Daarom onze opmerking.

De heer Van Nes: om de geschiedenis te kennen, hebben we geen gebouw nodig. Er zijn veel andere methoden om de geschiedenis te herinneren.

40 Ten slotte nog een vraag die wij nog niet beantwoord hebben gekregen. De vraag over de tram.

De motie van de heer Van Santvliet steunen wij.

45 Dank u wel.

De heer Japenga: Voorzitter, het klonk mooi dat de wethouder zei dat ik historisch onderzoek had gedaan. Maar het staat gewoon op pagina 1, alinea 2 van het raadsvoorstel.

[hilariteit]

50 Het klonk wel mooi.

Terecht zegt de wethouder dat het om een wensenlijst gaat. Ik denk dat dat ook onze intentie is bij het mede indienen en indienen van moties. Wij rekenen er op dat het college zich maximaal inspant om de wensen te verwezenlijken.

55 De moties.

De motie van de PvdA steunen wij.

5 De motie van Leefbaar Ridderkerk steunen wij na de toelichting ook.
De motie over duurzaamheid, hebben wij mede ingediend.
De motie van de SGP steunen wij ook zeer.
Dank u wel.

10 **De heer Meij:** Voorzitter, het is heel bijzonder wat wij in eerste termijn van elkaar gehoord
hebben. Ik hoor net dat we al tien jaar hierover strijden. We hebben elkaar in de haren
gevloegen over de tram. We hebben elkaar emotioneel bejegend over de Kuyperschool. Ik vind
het mooi dat wij als raad kunnen instemmen met de ontwikkeling die er nu ligt. Ik denk dat het
ermee te maken heeft dat we in juni door de wethouder bijgepraat zijn. Heel goed. U hebt toen
15 goed aangevoeld dat we het zouden sluiten of zouden proberen. Het is goed opgepakt en
doorgepakt. Knap, in deze moeilijke situatie.
Ik vind het jammer, mijnheer Boertje: u bent toch geen cultuurbarbaar, dat als u het heeft over
een gebouw u zegt dat er ook andere dingen zijn. Gebouwen zijn bij uitstek iets van de historie.
Dat vindt u toch ook? Het doet altijd pijn als een gebouw dan weggaat. Juist omdat we hier zo
20 weinig hebben. Ik wilde dat even zeggen. Uw opmerking kwam even hard binnen. Dank u wel.

De heer Van Nes: Even bij het laatste. Ik ben Peter Meij dankbaar, dan hoef ik het niet meer te
zeggen dat geschiedenis ook overgedragen moet worden.
Voorzitter, deze fractie neemt een ander standpunt in. Ik kan tellen. Wij respecteren wat
25 gezegd is. Een paar dingen vallen op. Er is gezegd dat het plan beeldbepalend moet zijn en
kwaliteit moet uitstralen. Het meest verontrustend is dat de wethouder zegt dat het ons plan
niet is, maar dat van Leyten. De kanttekeningen die gemaakt zijn kan ik volgen, maar het
gejuich en applaus dat opstijgt, kan wat mager zijn.

30 Voorzitter, de reactie op de moties.
Ik geef toe dat de moties een voor een sympathieke teksten hebben. Daarom worden ze met
verve gesteund. U zult begrijpen dat ik verder niet op de moties inga. Wij hebben een ander
standpunt ingenomen. Ik hoop dat u dat respecteert. Wij kunnen niet meegaan met de moties
vanwege ons standpunt.

35 **De voorzitter:** Dank u wel. Wethouder?

Wethouder Van Houcke: Voorzitter, een paar dingen.
De VVD had recht op een antwoord van de eerste termijn. Er is geen blokkade voor de tram als
40 het plan gerealiseerd wordt.
De heer Meij: ik ben blij met uw woorden. U verwoordt iets wat in Ridderkerk leeft. Dat we op
deze manier met elkaar moeten omgaan om plannen te realiseren.

45 Toch nog even naar groep Koppes, die niet zo enthousiast is. Ik wil een rekensommetje
maken. Sloop van de Kuyperschool en inzaaien zullen we zelf moeten betalen. Dat zit nu in het
plan. Dat kost circa € 200.000,-- extra aan kosten. Het opruimen van de rommel en egaliseren
is begroot op € 225.000,--. Dat ben je sowieso kwijt. Die kosten zitten nu in het plan. Dan is er
een verschil in de voorziening die wij hebben voor dit plan. Die voorziening is lager dan de
boekwaarde. Dat betekent als wij het niet gaan gebruiken, c.q. niet gaan oplossen dat er een
50 verschil van € 550.000,-- moet worden overbrugd. Na 1 januari 2014 komt er nog eens
€ 100.000,-- rentelast overheen. U gaat over het miljoen heen. Ik wil u erop wijzen dat u een
gat koopt voor zeker tien jaar voor een miljoen. Misschien wilt u dat in uw overwegingen
betrekken, wellicht in een schorsing. Ik vind dat u recht hebt op deze informatie.

55 **De heer Van Nes bij interruptie:** Wethouder, u zult toch niet menen dat wij een schorsing
aanvragen om 180 graden te draaien? U kunt een zwart scenario schetsen. Als je bouwrijp

5 gaat maken, moet je nog veel meer kosten maken. Maar ik treed daar vanavond niet in. Ik
vecht die tien jaren aan. Dat is mijn zorg als wij met een projectontwikkelaar gaan werken die
kanttekeningen maakt voordat hij gaat graven. Als we voor afboeking kiezen, kost dat
natuurlijk geld, maar hebben we geïnvesteerd in een gebied dat bijzonder uniek is. Als wij dit
10 gebied vrijmaken en we hebben onze handen vrij, kunnen we ons plan maken. Nu maken we
niet ons plan.

Wethouder Van Houcke: Jammer, voorzitter. Het is mislukt. Ik had gedacht een gevoelige
snaar te raken bij een fractie die op de kleintjes wil letten. Het is helaas niet gelukt.
15 Voorzitter, laatste opmerking: de wensen die er zijn neem ik mee. Er is een
inspanningsverplichting, geen resultaatverplichting. Ik zal mijn best doen om uw wensen te
kunnen realiseren.
Ik bedank u allen voor uw vriendelijke, instemmende en positieve woorden.
Dank u wel.

20 **De voorzitter:** Dank u wel, we gaan een besluit nemen over het laatste deel van het
Centrumplan. Stemverklaringen? Ik constateer dat groep Koppes tegen het plan is en alle
andere fracties voor. Het plan is aangenomen.

De moties:

25 De motie van D66/GroenLinks over duurzaam bouwen. Stemverklaringen? Voor:
D66/GroenLinks, ChristenUnie, CDA, SGP, PvdA en Leefbaar Ridderkerk. Tegen VVD en
groep Koppes. 18 voor en 6 tegen. Aangenomen.

30 De motie van de SGP over de voltooiing van het Centrumplan, de vanaf prijzen.
Stemverklaringen? Voor zijn: SGP, ChristenUnie, CDA, PvdA, Leefbaar Ridderkerk en
D66/GroenLinks. Tegen VVD en groep Koppes. 18 voor en 6 tegen. De motie is aangenomen.

35 De motie van de PvdA over de richtlijn Woonkeur pluspakket zorg. Voor zijn PvdA, CDA, SGP,
Leefbaar Ridderkerk, VVD, ChristenUnie, D66/GroenLinks en tegen groep Koppes. De motie
is aangenomen met 20 stemmen voor en 4 tegen.

40 De motie van Leefbaar Ridderkerk met vijf punten: Stemverklaringen? Voor zijn Leefbaar
Ridderkerk, CDA, SGP, PvdA, ChristenUnie en D66/GroenLinks. Tegen VVD en groep
Koppes. De motie is aangenomen met 18 stemmen voor en 6 tegen.

6. Beheersverordening Ridderkerk-Centrum (raadsvoorstel nr. 298)

45 **De voorzitter:** Ter vaststelling. De heer Los.

De heer Los: Voorzitter, een beheersverordening is een zwak juridisch kader en daar komt
narigheid van. Wij denken aan het liedje van Wim Sonneveld: "ja, ja, daar komt narigheid van".
Daarom steunen wij dit niet.

50 **De voorzitter:** Ik had het leuk gevonden als u dat had gezongen. Nog meer? Dit is
aangenomen met 20 stemmen voor en 4 tegen.

7. Wijk Ontwikkelingsplan Slikkerveer (raadsvoorstel nr. 290)

55 **De voorzitter:** Maximaal 30 minuten. Wie wil hierover het woord voeren?

5 **De heer Boertje:** Dank u wel, voorzitter.

In Slikkerveer is het prettig wonen. Die conclusie kunnen we trekken uit het WOP. Hiermee kan de VVD haar bijdrage beginnen, en tegelijkertijd in principe ook weer afsluiten.

Toch zijn er een paar punten die ons opvielen en waar wij aandacht voor vragen.

10 Er moet integraal altijd aandacht blijven voor veiligheid. Ofschoon er niet direct een dringende wens wordt geuit voor buurtpreventie, willen wij het college wel voorstellen dit onderwerp op het netvlies te houden. Wat men niet kent, mist men misschien ook niet zo snel. Maar als het er is, wil men het niet meer kwijt. Dat geldt zeker voor de buurtpreventie. De buurtpreventie, die in andere wijken al zijn diensten volop heeft bewezen.

15 College, stimuleer ook in Slikkerveer de komst van de buurtpreventie. Want op het moment, dat de bewoner er dringend om gaat vragen is het al te laat. Niet voor niets heet het "preventie".

20 Verder zijn er nog steeds klachten over hardrijders. Feit is dat klagers vaak zelf ook de overtreders kunnen zijn. Blijft u daarom de inwoners aanspreken op hun gedrag en blijf de spiegel voorhouden. Met als hulpmiddel af en toe een agent met een lasergun in de aanslag. Zoals gezegd: het is prettig wonen in Slikkerveer, onder andere ook door de goede winkelvoorzieningen op het Dillenburgplein. De VVD blijft daarom benadrukken dat Slikkerveer niet alleen nu, maar ook in de toekomst prettig moet blijven. Gratis kunnen blijven parkeren bij en rond het Dillenburgplein hoort daarbij. De VVD kan dit niet vaak genoeg blijven benadrukken

25 Dank u wel, voorzitter.

30 **De voorzitter:** Dank u wel. De heer Louter, ChristenUnie.

De heer Louter: Dank u wel, voorzitter.

35 De ChristenUnie heeft veel waardering voor het nu voorliggende Wijkontwikkelingsplan Slikkerveer. Het gekozen thema "Samenleven in een sociale wijk" kan ook zeker onze goedkeuring wegdragen. Slikkerveer is een wijk die het predicaat sociale wijk verdient, of zou moeten verdienen. Daar willen we graag aan meewerken, en dit wijkontwikkelingsplan is daar een goed middel toe.

40 Er is in de aanloop naar de totstandkoming van dit wijkontwikkelingsplan ruim aandacht besteed aan de inbreng van bewoners en maatschappelijke organisaties.

45 Om al die reacties, rijp en groen door elkaar, te structureren en groeperen is een heel karwei. Maar belangrijker is dat, waar mogelijk, de inspraak ook leidt tot voor de burger herkenbare punten in het wijkontwikkelingsplan. Burgers zullen zich moeten herkennen in het wijkontwikkelingsplan. Inspraak zonder resultaat leidt namelijk ongetwijfeld tot een lagere opkomst bij een volgend moment.

50 Het wijkontwikkelingsplan legt de nadruk op inzet op het sociale vlak. Dit komt ook herkenbaar terug in de term 'levensloopbestendige wijk', zorg dicht bij de bewoners, contact tussen burens etc. Hier zullen we, samen met de maatschappelijke partners, vorm aan moeten geven.

55 Aan de fysieke kant zit bij de bewoners nog wel wat onrust als het gaat om de parkeerproblematiek. Het is onzes inziens terecht dat er in deze wijk niet meer wordt ingezet op extra parkeerplaatsen. De door de wethouder in de commissie nogmaals benadrukte strategie: 'niet, tenzij daar zwaarwegende argumenten voor zijn', onderschrijven we.

Parkeergenot mag en kan zeker in deze wijk niet de bovenhand gaan voeren. Daar waar parkeerproblemen zijn, zal de burger ook eerst naar zijn eigen wagenpark moeten kijken, en daarna naar die van de buurman. Een goed open gesprek kan hierin wellicht ook voor een hoop lucht en (parkeer)ruimte voor de deur zorgen.

5 We zijn blij om te lezen dat het openbaar vervoer moet worden gestimuleerd, en dat ook een
duidelijke link wordt gelegd met het vervoer over water (voetveer en FastFerry). We missen
echter in het uitvoeringsprogramma een project met de naam "Buurtbus naar FastFerry". Naar
aanleiding van onze vraag hierover in de commissie zijn we goed gestemd over de belofte van
10 de wethouder dat hier in een ander kader met de Stadsregio vergevorderde gesprekken zijn
en dat een subsidieregeling in de maak is. We zien nadere berichtgeving hierover graag
tegenwoordig.

Uit de participatieronde kwam een vraag van een burger naar voren om iets te doen aan de
plasticafvalinzameling, zodat de zakken niet wegwaaien. In de commissie zijn hier door onze
15 fractie vragen over gesteld en hebben we de suggestie gedaan om ophanghaken aan te
brengen rond lantaarnpalen. De wethouder heeft toegezegd dat er binnenkort een breder
voorstel naar de raad wordt gezonden met betrekking tot afvalinzameling. Wij wachten dit met
belangstelling af.

20 Wij stemmen in met dit wijkontwikkelingsplan Slikkerveer.
Dank u.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Smit, SGP.

25 **De heer Smit:** Dank u wel, voorzitter. Na een zeer intensief maar ook langdurig proces, is er
een nieuw wijkontwikkelingsprogramma voor Slikkerveer.

De SGP heeft waardering voor de inhoud daarvan met als kern het uitvoeringsprogramma.
Concreet en helder. Prima dus.

30 Toch bekruipt de SGP wel wat ambivalente gevoelens. Dat heeft - dat zal duidelijk zijn - niet
met de inhoud, maar met het proces te maken. Zoals gezegd is het programma na een
intensief proces tot stand gekomen. Dat heeft zeker voordelen. Op die manier hebben heel
veel mensen en organisaties aan de totstandkoming meegewerkt, en dat is goed voor de
betrokkenheid en het draagvlak vanuit de wijk. Keerzijde is wel dat het proces lang duurt en
daardoor het opstellen van een wijkontwikkelingsprogramma voor andere wijken in het
gedrang komt. Bovendien moet de vraag worden gesteld of de balans tussen participatie
35 enerzijds en opbrengst ook in de vorm van betrokkenheid en draagvlak anderzijds nog wel
voldoende in evenwicht is. Vooral in deze tijd van bezuinigingen - ook op de ambtelijke
organisatie - rijst de vraag of een dergelijke mate van participatie nog wel verantwoord is. Dit is
echter een aandachtspunt dat ongetwijfeld ook bij de evaluatie van de participatie nog wel aan
40 de orde zal komen en dat - ik zeg het nogmaals - de waardering van de SGP voor de inhoud en
het proces onverlet laat.

Dank u wel.

45 **De voorzitter:** Dank u wel. De heer Meij.

De heer Meij: Dank u wel.

Uit het wijkontwikkelingsplan blijkt dat de bewoners van Slikkerveer tevreden zijn over hun
leef- en woonomgeving. Wie wil er in Ridderkerk niet wonen in Slikkerveer?
Ik kan me herinneren toen ik net in Drievliet kwam wonen, ik ook geprobeerd heb in die mooie
50 wijk te gaan wonen. Toen was het veel te duur. Nu wacht ik het moment af tot ik eens met
pensioen mag, en dan ga ik het opnieuw proberen.

Voorzitter, het lijkt mij in het kader van de tijd niet noodzakelijk om nu alle positieve signalen te
herhalen die in het WOP zijn opgetekend uit monden van de bewoners.

55

5 Er is veel tijd en energie gestoken in het opstellen van het wijkontwikkelingsplan Slikkerveen. Het is echt heel uitvoerig. Het kost ontzettend veel tijd om zulke plannen te maken. In den lande bespeur ik enige twijfel over doelmatigheid en doeltreffendheid van het instrumentarium van het wijkontwikkelingsplan.

10 In 2010 is er gestart met het WOP Slikkerveen en in 2013 is het WOP af. Duurt het proces niet te lang en weegt de investering op tegen de resultaten? Uiteraard alle waardering voor het stuk. We moeten toe naar een efficiencyslag. Is het in balans?

In hoeverre wordt er bij concrete uitvoeringsmaatregelen gerefereerd aan het betreffende wijkontwikkelingsplan als richtinggevend kader voor de beleidsuitvoering? In een WOP moeten drie dingen naar voren komen:

15 Welke goede dingen moeten we behouden?
Hoe gaan we dat doen?
Wat moet er veranderen in de wijk?

Ik dank u wel.

20 **De voorzitter:** De heer Los.

De heer Los: Dank u wel, voorzitter.

25 Met elkaar eens goed naar een wijk kijken, met de nadruk op mensen die er wonen, is de basis voor een wijkontwikkelingsprogramma. Als je de planning goed in de hand hebt, kun je het ook nog gebruiken als input bij een bestemmingsplan en ook nog op tijd. Veel tijd en energie is erin gestoken om een beeld te vormen. Mensen zijn bij allerlei gelegenheden gevraagd mee te werken. Veel organisaties werkten mee. Het ziet er uit als harmonieus, maar de blijheid die de wijk uitstraalt heeft ook nogal wat gevoeligheden.

30 Parkeren is een probleem waarvan de oplossing niet direct voor handen is. Mogelijk wordt het probleem nog groter door toename van autobezit en de vestiging van een groot kerkgebouw. Daar houdt het nog niet mee op. Het vigerende bestemmingsplan laat ruimte voor het bouwen van een appartementengebouw op de plaats van garage Van Boven. Ook die ontwikkeling zal het parkeerprobleem niet verbeteren.

35 Maar ook de schaduw die dit gebouw werpt, is een van de schaduwen in de ontwikkeling van Slikkerveen. Voorzitter, ik besef dat het opstellen van een WOP geen eenvoudige opgave is. Maar het schetsen van een compleet beeld met gevoeligheden zou wel wat beter kunnen. Het is niet nieuw dat het plan aan de Van Hoornestraat met appartementen tot grote beroering heeft geleid. Maar ook met stagnerende bouwplannen op de rivieroever, komt men niet veel

40 verder dan globale jaarplannen en eventuele bestemmingswijzigingen, opgegeven door ontwikkelaars. In mijn verwachting zou het moeten gaan over waar we als samenleving met Slikkerveen naartoe willen. Als je daar duidelijk in bent met een WOP heb je een prima leidraad in handen om richting te bepalen.

45 Dat was het, voorzitter. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Fräser.

Mevrouw Fräser: Dank u wel voorzitter.

50 Het wijkontwikkelingsplan Slikkerveen is een prettig leesbaar plan geworden over en voor de wijk Slikkerveen. Langzaamaan wordt de kwaliteit van de woningen verbeterd en veel mensen wonen er dan ook prettig. Het openbaar vervoer in de wijk Slikkerveen verdient aandacht. We zullen er in de stadsregio op aan moeten blijven dringen dat Slikkerveen goed bereikbaar moet blijven. Zeker bij een vergrijzende samenleving.

55 Daarnaast moeten op een aantal halteplaatsen goede voorzieningen voor fietsers worden

5 gecreëerd. Denk bijvoorbeeld aan een overdekte fietsenstalling bij de Rotterdamseweg-Sportlaan aan de kant van Slikkerveer. De winkelstrip is in Slikkerveer van groot belang. Leegstand is ook voor Slikkerveer een bedreiging. We vragen ons af wanneer we de leegstandsnota kunnen ontvangen.

10 Met bovenstaande kanttekeningen kan D66/GroenLinks instemmen met het wijkontwikkelingsplan.

Dank u wel.

15 **De voorzitter:** Dank u wel. Wethouder Den Ouden.

Wethouder Den Ouden: Dank u wel, voorzitter. Mijn taak is in deze termijn gemakkelijk. Ik heb het idee dat ik niets hoeft te verdedigen. Iedereen betuigt instemming. Dat het instemming waard is hebben we zeker te danken aan alle participanten, organisaties, het wijkoverleg. Het heeft wat langer geduurd dan beoogd.

20 De heer Meij heeft ook wat historisch onderzoek gedaan. En ook uit het raadsvoorstel. Ik hoorde hem noemen 2010, maar in de commissie heb ik aangegeven dat hiervoor 2011 gelezen moet worden. Dan heeft het een jaar korter geduurd dan u in eerste instantie dacht. Maar, wij vinden nog steeds dat het te lang heeft geduurd. Binnen een termijn van een kalenderjaar moet het afgerond kunnen worden.

25 De balans.

De energie die gestopt wordt in participatie over zo'n programma en de opbrengst is moeilijk meetbaar, zeker als u dat wilt kwantificeren in zoveel voor en zoveel tegen. Het is wel zo dat in die periode betrokkenen met elkaar erover spreken, een wezenlijke functie heeft. Het versterkt de betrokkenheid in de wijk. Uit zo'n inventarisatie komt heel veel informatie: de ongemakken die bewoners elkaar aandoen, parkeren, te hard rijden. Dat is dan weer onderwerp van gesprek. In de terugkoppeling ook. Dat kan een bijdrage leveren aan het begin van de oplossing. Belangrijke neveneffecten die in zo'n proces moeten worden meegenomen.

35 Buurtpreventie wordt van harte ondersteund. Ik heb in de commissie gezegd dat veel mensen ervoor zijn, in het algemeen. Tot een aantal mensen beseft dat dit bij jezelf vandaan moet komen. Dan wordt het plotseling anders. Het is niet de gemeente die de mensen voor buurtpreventie op pad stuurt. De gemeente wil het ondersteunen. Alle signalen die opgepikt worden en waarin de gemeente een rol kan spelen, dat zullen we zeker doen.

40 Over de buurtbus zijn vragen gesteld. We zijn in gesprek met de regiostadsbus. Ook over het inzamelen van plastic en over de fietsenstalling aan de Rotterdamseweg. Daar komen we op terug.

45 Voorzitter, daar wil ik het bij laten.

De voorzitter: Tweede termijn. De heer Louter.

50 **De heer Louter:** Voorzitter, ik heb een aanvullende vraag. Ik herinner mij dat bij voorgaande wijkontwikkelingsplannen een uittreksel voor de bewoners is gemaakt. Ik neem aan dat dat ook in de bedoeling ligt voor de wijk Slikkerveer.

55 **Wethouder Den Ouden:** Zeker nu u daar opnieuw aandacht voor hebt gevraagd.

5 **De voorzitter:** Stemverklaringen? Tegenstemmen?
Met algemene stemmen vastgesteld.

10 **8. 20^e Wijziging gemeenschappelijke regeling DCMR Milieudienst Rijnmond
(raadsvoorstel nr. 296)**

De voorzitter: Ter vaststelling.
Stemverklaringen? Tegenstemmen?
Vastgesteld.

15 **9. Rechtspositie griffie (raadsvoorstel nr. 302)**

De voorzitter: Een spannend moment. De rechtspositie van de griffie. Stemverklaringen?
Tegenstemmen? Met algemene stemmen aangenomen.

20 **10. Beslissing of de volgende moties zijn afgedaan:**
a. **Motie 2013-119 inzake extra aandacht voor aanpak armoede kinderen;**
b. **Motie 2012-98 inzake instellen overleggroep voor ontwikkeling Nieuw
Reijerwaard**
25 c. **Motie: 2013 – 104 inzake aankoop woningen Nieuw Reijerwaard**

De voorzitter: Ter vaststelling.
Motie 119 is eerder op deze avond als afgedaan beschouwd.
Blijven twee moties over: 98 en 104. Zijn deze moties afgedaan? Wie daarover?

30 **De heer Japenga:** Motie 2012 – 98 beschouwen wij niet als afgedaan. Over motie 2012 – 98
heeft de griffier goed en snel gehandeld. Alleen de gemeenschappelijke regeling heeft nog
geen overleggroep als zodanig ingesteld. Daarom houden we hem overeind.

35 Motie 2013 – 104 van 25 april beschouwen we als afgedaan. Die vindt zijn vervolg in de motie
van 4 juli.

De voorzitter: Zijn er nog meer stemverklaringen?

40 **De heer Neuschwander:** Wij kunnen ons vinden in de opmerking van de heer Japenga.

De voorzitter: Nog meer fracties die zich hierin kunnen vinden? CDA, PvdA, D66/GroenLinks,
SGP, groep Koppes. De raad beschouwt die motie niet als afgedaan. Dit komt terug.

45 **11. Motie inzake Nieuw Reijerwaard van de heer Los**

De heer Los: Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, op 20 september 2013 heeft de afdeling
bestuursrechtspraak van Provinciale Staten een zitting gehouden. Op die zitting is door de
provincie en gemeenschappelijke regeling Nieuw Reijerwaard het volgende verklaard.
50 Ter zitting hebben ze desgevraagd meegedeeld te onderkennen dat het verrichten van
bedoelde voorbereidende werkzaamheden voor eigen rekening en risico zal plaatsvinden. En
dat ongedaan making van die werkzaamheden niet aan de orde kan zijn indien het
inpassingsplan in de bodemprocedure wordt vernietigd.

55 Op 26 september is het besluit van Provinciale Staten geschorst. In die uitspraak is ook
gezegd dat de voorbereidende werkzaamheden eventueel door kunnen gaan voor eigen

5 rekening en risico. Dat kan een aanmerkelijk risico betekenen voor Ridderkerk. Die participeert voor een derde in de gemeenschappelijke regeling.

10 In de motie is opgenomen dat Ridderkerk toch wel voor een hele groot risico wordt geplaatst. Dat risico was al groot. Accountant Deloitte heeft in 2012 bij de controle gezegd dat de risico's fors zijn. De risico's zijn niet afgenomen. Het is goed mogelijk dat in februari 2014 de uitspraak komt dat het inpassingsplan ja of nee wordt vernietigd.

15 Daarom heb ik in de motie met mijn fractiegenoten opgenomen dat we tot die tijd beter geen geld kunnen investeren. Dat is overigens zo geschreven dat we onze invloed binnen de gemeenschappelijke regeling Nieuw Reijerwaard moeten aanwenden. We zijn niet alleen de baas. Maar we moeten onze invloed aanwenden om niet verder te gaan met investeren op deze losse gronden. Als je in een bedrijf aan de kassa zit en je ziet dergelijke risico's, moet je nadenken of je verder wilt gaan met grote investeringen. Het gaat natuurlijk niet om kleine hoeveelheden geld.

20 Dat is de achtergrond van mijn verhaal. Als er nog vragen zijn, wil ik die graag beantwoorden. Het is zo dat de Raad van State op dit moment de Stichting Advisering Bestuursrechtspraak heeft gevraagd om een onderzoek in te stellen. Daarmee zijn ze nu bezig. Ik word binnenkort gehoord. Er is natuurlijk een gerede kans dat de bodemprocedure fout afloopt.

25 Bij de mensen die een procedure hebben aangespannen, waren zelfs bedrijven die in de AGF-sector werkzaam zijn. Grote bedrijven die ook bezwaar hebben gemaakt. Ik heb er een lijstje van gemaakt. Vandaar mijn zorg voor de Ridderkerkse financiën. Dat is de achtergrond voorzitter. Ik vraag de raad om er een uitspraak over te doen.

De voorzitter: Wie van u? De heer Japenga.

30 **De heer Japenga:** Dank u wel, voorzitter. In het harnas is de heer Los met een aantal appellanten naar Den Haag getrokken om beroep aan te tekenen tegen het inpassingsplan dat door Provinciale Staten op 26 juni is vastgesteld. Hij kreeg met de zijnen alle ruimte om zijn bezwaar in te brengen. Hij werd daarin serieus genomen.

35 Dat de Raad van State inwoners met klachten serieus neemt, werd ook duidelijk door de uitspraak. De uitspraak is dat de Raad van State het besluit van Provinciale Staten schorst bij wijze van voorlopige voorzieningen. Aangezien de Raad van State het kennelijk niet voldoende overtuigend vond wat de appellanten, de heer Los en comités, inbrachten bepaalden zij tevens dat de gemeenschappelijke regeling met voorbereidende werkzaamheden verder kon gaan. Dat zijn werkzaamheden die niet onomkeerbaar zijn. Ook daarin zien we weer dat de burger serieus wordt genomen.

40 Rond 15 februari komt er een uitspraak van de Raad van State. Natuurlijk is het theoretisch mogelijk dat de Raad van State iets vernietigt. Natuurlijk. Intussen is de heer Los aan het doen wat hij anderen verwijt. Ik doel vooral op het alweer zand in de ogen strooien van de Ridderkerkers. De heer Los was zelf als wethouder mede verantwoordelijk voor de plannen die er liggen. U wilde gefaseerd aanleggen. Dat klinkt aantrekkelijk. Maar dat is net zoiets als dat je de woning gefaseerd bouwt. Eerst de voorgevel en het middenstuk. Als dat blijkt goed te bevallen, na een paar jaar en er is geld: de achtergevel en het dak. U bent gehoord. Er wordt naar gekeken. U bent wel serieus genomen.

50 De motie kunnen wij niet steunen omdat we bij dergelijke projecten geen tijd hebben te verliezen. Dat gaat de gemeente pas echt geld kosten en geeft pas echt risico's. Je hoeft niet eens een leider te zijn om dat te zien.

55 Aannemen van de motie, voorzitter, kortom: "ja, ja, daar komt narigheid van".

Dank u wel.

5

De voorzitter: De heer Van der Spoel.

10 **De heer Van der Spoel:** Voorzitter, het 2e en 3e bolletje zeggen genoeg. Onder 'constateert' laten we zien waarom de ontwikkeling door moet gaan. Juist door het plan nu stil te leggen, jaag je Ridderkerk op kosten. Daarom zijn we tegen.

De voorzitter: De heer Smit.

15 **De heer Smit:** Voorzitter, ik zou drie aspecten willen belichten. Wat er is gebeurd is dat de voorzitter heeft geconstateerd dat de complexiteit van de zaak zodanig is, dat het niet mogelijk is om op de korte termijn waarbinnen een uitspraak in een voorlopige voorziening gedaan moet worden, zorgvuldig te kunnen doen. We kennen de Raad van State allemaal als een
20 zorgvuldig en diepgaand orgaan. Ik begrijp van de heer Los dat ze bij hem ook diep aan het graven zijn. Dat is heel goed. En dat zij die tijd nodig hebben, tot de bodemprocedure, om dat te kunnen verrichten.

25 Tegen die achtergrond heeft de Raad van State overwogen dat de belangen van degenen die in beroep zijn gegaan niet mogen worden geschaad door eventuele onomkeerbare uitvoeringsmaatregelen en is daarom het inpassingsplan geschorst in afwachting van een uitspraak in de bodemprocedure. Tegelijk heeft de Raad van State ook beslist dat evenmin de belangen van de Gemeenschappelijke Regeling Nieuw Reijerwaard mogen worden geschaad en daarom is toegestaan dat vooruitlopend op de uitspraak in de bodemprocedure de "eerste
30 bedrijfslaan" bouwrijp mag worden gemaakt inclusief de aanleg van ondergrondse infrastructuur zoals riolering, et cetera.

Met andere woorden: er is een zuiver procesmatige uitspraak gedaan om tijd te winnen voor een degelijke beoordeling van de door verzoekers aangedragen grieven tegen het
35 inpassingsplan. Ondertussen mogen wél voorbereidende grondwerkzaamheden worden uitgevoerd om de voortgang niet te belemmeren, maar de belangen van de verzoekers mogen daardoor niet worden geschaad. Dat is ook niet het geval nu de werkzaamheden niet onomkeerbaar zijn.

40 Het tweede punt is dat het wel bijzonder is hoe groep Koppes met daden probeert uit te stellen wat ze met woorden proberen te voorkomen, namelijk een financieel risico. Juist uitstel betekent financiële risico's die met woorden bestreden worden: het betekent rentelasten, kapitaallasten. Dat moeten we vooral niet hebben.

45 Dan zou je je kunnen afvragen hoe lang de procedure gaat duren. Als we nu kijken dat we van oktober tot februari zitten, is die niet zo lang dat we zoveel bouwrijpachtige activiteiten gaan verrichten en dat het zoveel gaat kosten dat we vooral dat niet moeten doen.

Dus, volgens mij is er geen enkele reden om dat niet te moeten willen. Sterker: ik zou juist
aanmoedigen om het wel te doen. Dat is ook niet zo vreemd, want de motie is gericht aan de vertegenwoordigers in het algemeen bestuur. Ik voel me dan uiteraard aangesproken. En
50 meerderen met mij in deze raad. Ik heb nog eens gekeken naar mijn opdracht als lid van het algemeen bestuur. Je zit daar ook met een opdracht. Ik lees dan dat de gemeenschappelijke regeling Nieuw Reijerwaard tot doel heeft casu quo als belang het binnen diens rechtsgebied ontwikkelen en realiseren van minimaal 90 ha bedrijventerrein op de locatie Nieuw
Reijerwaard met de daarbij behorende ontsluiting en het daarbij horende groen. Maar de
taken: het actief bevorderen van de realisering van de in artikel 4 omschreven doelstelling door
55 middel van uitvoering van de bestuurlijke overeenkomst en er staan nog een aantal aspecten. Kortom, actief bevorderen. Actief bevorderen geldt voor leden en plaatsvervangende leden

5 van een gemeenschappelijke regeling. Actief bevorderen is iets anders dan actief
tegenwerken. Deze motie is niet anders dan actief tegenwerken. Dat mag de heer Los, de
groep Koppes, in volle omvang doen bij de Raad van State, maar in redelijkheid kan van mij
niet gevraagd worden als bestuurslid van de gemeenschappelijke regeling Nieuw Reijerwaard
10 met deze taak om iets actief te bevorderen te zeggen "nee, u moet actief zand in de raderen
gaan gooien". Ja, dat zand gaan we gooien, op die eerste laan die bouwrijp gemaakt moet
worden. Dan kan het vast een beetje inklinken.

Voorzitter, wat mij betreft drie redenen waarom ik deze motie met kracht ver van mij afwerp.

15 Ik dank u wel.

De voorzitter: Anderen nog?
De heer Los.

20 **De heer Los:** Voorzitter, ik heb het gehoord. Er wordt gedaan alsof de gang naar een
rechtscollege een laakbare daad is. Ik denk dat het hebben van een rechtscollege waar je kunt
vragen om er nog eens naar te kijken een groot goed is in Nederland. Het is een van de pilaren
waar ons staatsbestel op steunt.

25 De heer Japenga zegt dat er narigheid van komt. Ja, mijnheer Japenga, hoe groot zal de
narigheid zijn als het inpassingsplan wordt vernietigd. Ik heb net gezegd dat die mogelijkheid
er is. Er zitten in het inpassingsplan conform hele goed ingelichte juristen en mensen met
kennis van ruimtelijke ordening, nogal wat problemen. U kunt altijd wel zeggen dat we
doorduwen en doorduwen. Maar een van de grootste problemen is juist de bereikbaarheid. De
30 bedrijven hebben zelf ook bezwaar gemaakt.

De SGP zegt dat we het zelfs duurder maken. Uw taak is om actief te bevorderen, maar ook
om actief te bekijken hoe dat bevorderen gaat. Kritisch te kijken wat het betekent voor de
Ridderkerkse samenleving en voor de Ridderkerkse positie.

35 Niet ver hier vandaan ligt de gemeente Lansingerland. In Lansingerland is men ook met veel
enthousiasme gegaan voor het kopen van grote hoeveelheden grond. Overigens daar was het
probleem niet dat het niet te realiseren was maar het probleem was dat het niet verkocht kon
worden. Dat is ook iets wat aan de horizon schittert. Het verkopen van zulke grote
hoeveelheden grond is een lastige zaak.

40 U verwijt mij dat ik zelf in Nieuw Reijerwaard zaken heb aangeboden. Dat heb ik gedaan.
Overigens samen met de SGP. Met de SGP hebben wij gekeken naar een tussenoplossing.
De tussenoplossing was iets realiseren langs de Rijksweg. Het bedrijfsleven stond daar
achter. Zij vonden dat prachtig en genoeg. Het is ook genoeg.

45 Ik denk dat ik het hierbij laat, voorzitter. Ik ben wel blij dat ik de motie heb ingediend. De raad
kan zich dan in ieder geval uitspreken. Gelukkig worden er notulen gemaakt. Die worden ook
bewaard. De griffier bewaart ook alles voor als we een tweede Lansingerland zijn geworden.
Tot zover, voorzitter. Dank u wel.

50 **De voorzitter:** Tweede termijn. De heer Japenga.

De heer Japenga: Voorzitter, niemand heeft de heer Los het recht ontzegd om naar de Raad
van State te gaan. Dat heeft hij ook gedaan. Al ging heel Ridderkerk er naartoe: graag.
55 Daarvoor hebben we het college. Maar, vervolgens moet je niet met verhalen thuiskomen die
niet kloppen en ook geen spookbeelden schetsen als Lansingerland.

5 Als u de afgelopen jaren de stukken hebt bestudeerd en naar de accountant hebt geluisterd, dan weet u hoe de risico's zich verhouden tot wat aanvaardbaar is. Daar gaat het over voorzitter. Ik zou graag op 17 oktober 2022 een drankje drinken op het mooie bedrijventerrein Nieuw Reijerwaard. Dat is op een maandagavond.

10 **De heer Van der Spoel:** Voorzitter, ik ben in eerste termijn duidelijk geweest. Ik vind het alleen wat raar dat de heer Los een tweede Lansingerland inbrengt. Als groep Koppes geen tweede Lansingerland wil, had men zo-even het Centrumplan moeten omarmen. Dank u wel.

15 **De heer Smit:** Voorzitter, dat drankje van de heer Japenga zal vast wel vruchtensap worden denk ik, daar in Nieuw Reijerwaard. Voorzitter, ik herken mij niet in een aantal opmerkingen van de heer Los in tweede termijn. Er is volgens mij niemand geweest die hem het recht heeft ontzegt de zaak voor te leggen aan welk rechtscollege in Nederland dan ook. Dat is ook niet laakbaar. Wat wel laakbaar is is om in
20 een uitspraak dingen te lezen, die er simpelweg niet instaan. Ik denk dat we wat ons betreft ons moeten beperken tot zaken die in de uitspraak staan. Wat er verder nog kan gebeuren, moeten we afwachten. Daar moeten we geen voorschot op nemen door tussen de regels door iets menen te moeten lezen. Dat is mijn punt dat ik gemaakt wil hebben. Voor de rest heb ik niet gezegd dat het plan door uitstel duurder zal worden. Ik heb wel gezegd dat de financiële
25 risico's juist door uitstelgedrag bevorderd worden. We zeggen nu juist dat te willen bestrijden. Het gaat mij om de financiële risico's, maar dat is iets anders dan het klip en klaar stellen dat het duurder wordt.

Het actief bevorderen, wat dat voor de Ridderkerk samenleving betekent, heb ik zojuist
30 gezegd. Niets doen zou voor Ridderkerk wel eens dramatischer kunnen zijn dan nu aan de gang gaan. Zeker ook omdat er wel vraag is naar grond in Nieuw Reijerwaard. Om dat op tijd te kunnen faciliteren, moet je ook op tijd gaan beginnen. Als die gelegenheid geboden wordt denk ik dat we die niet voorbij moeten laten gaan.

Het verwijt over de fasering richting SGP. Ik heb in eerste termijn niets over fasering gezegd.
35 Dus ik voel me niet aangesproken. Wij hebben altijd het standpunt gehad dat in Nieuw Reijerwaard iets zou moeten kunnen gebeuren als het nodig zou zijn. Wat ons betreft zou dat voor glastuinbouw behouden zijn gebleven, maar dat is al heel wat jaren geleden. Het is niet het geval. Dat het ook gefaseerd zou kunnen, zou mooi zijn. Maar zo is het nu eenmaal niet gegaan. Ik denk dat we nu met de situatie zitten dat er een inpassingsplan ligt. Er ligt nog een
40 zaak bij de Raad van State. Maar, dat we nu wel zo'n beetje bij het punt gekomen zijn dat we dingen zoals ze zijn, moeten accepteren. En juist ook moeten accepteren en uitvoering aan geven om de risico's die u zegt te bestrijden, maar die u met uw daden dichterbij brengt, om die te vermijden.

45 Dank u wel.

De voorzitter: Anderen nog? De heer Los krijgt nog een gelegenheid.

De heer Los: Voorzitter, er wordt gezegd dat ik dingen citeer die er niet zijn. Ik heb werkelijk uit
50 de uitspraak geciteerd. Daar staat dus ook "zal plaatsvinden en dat ongedaan making van de werkzaamheden aan de orde kan zijn indien het inpassingsplan en de bodemprocedure wordt vernietigd". Dat risico is er mijnheer Smit. Ik weet wel dat het hier niet over uw geld gaat, maar ik beschouw het als mijn geld.

De heer Smit bij interruptie: Voorzitter, het gemeenschapsgeld gaat ons allemaal aan. Dat is
55 niet alleen iets wat alleen de heer Los aanspreekt. Daar zijn we allemaal mee bezig. Dat hierin

5 staat wat voor eigen rekening en risico gebeurt, is klip en klaar. Maar u voegt er nog iets aan toe. U zegt in uw eerste termijn dat er een gerede kans is dat we in een bodemprocedure ... en zo begint u steeds meer leeuwen en beren op de weg te schetsen waardoor er een groot risico is om de voorbereidende werkzaamheden te gaan verrichten. Ik vind dat u die woorden 'gerede kans dat' uit deze uitspraak absoluut niet mag afleiden. Dat is daar ook niet uit af te
10 leiden. De voorzitter heeft gezegd op deze korte termijn geen inhoudelijke uitspraak te kunnen doen. Dat zou de zorgvuldigheid schaden. Daarom hebben we de bodemprocedure. U moet niet proberen daar een voorschot op te nemen om daarmee een basis onder uw motie te gaan leggen. Die basis is er niet.

15 **De heer Los:** De Raad van State is geen club met krullenjongens. Als je daar met een zaak komt die niet deugt, krijg je niet eens een schorsing voor elkaar. Ze hebben wel degelijk gezien dat er dingen schorten. Ze hebben, en dat komt niet eens zo vaak voor, een verzoek gericht aan de STAB (Stichting Advisering Bestuursrechtspraak) om er verder in te duiken. Maar u moet niet suggereren dat iedereen die zomaar bij de Raad van
20 State aankomt, een schorsing voor elkaar krijgt. Zo werkt het niet mijnheer Smit, dat weet u.

De heer Smit: Voorzitter, dat heb ik ook niet gezegd. Alleen de voorzitter van de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State heeft zelf gezegd, leest u maar overweging 4 (ik citeer): "gezien de complexiteit van de zaak krijgt de beoordeling van de door verzoekers
25 aangedragen aspecten nader onderzoek waarvoor procedure zich niet leent". Kortom: de tijd was te kort om zich op de inhoud te richten. Dan moet u uit het vervolg van deze uitspraak ook geen inhoudelijke aspecten zien te destilleren, want die zitten er niet in. Dat is het enige dat ik wil zeggen.

30 **De heer Los:** Voorzitter, we zijn het niet eens. Dat wordt welles-nietes. Als de Raad van State een schorsing beslist van een door de provincie genomen besluit is er echt iets aan de hand. Dat gebeurt zomaar niet. De STAB wordt zelden ingeschakeld op verzoek van de Raad van State. Er is gerede kans dat het gebeurt. Dat staat hier ook. Mijnheer Smit, het is prachtig om te zeggen dat ik tendentius ben. Neen, ik lees hier iets, en daar gaat het om.

35 **De voorzitter:** Ik ga zo langzamerhand proberen tot een einde te komen. U mag nog reageren, maar geen herhaling van zetten.

40 **De heer Smit:** Afsluitend. De heer Los leest iets niet. Hij leest er iets in, wat er niet staat. Wat mij betreft punt.

De voorzitter: Volgens mij zijn alle argumenten gewisseld. We komen tot stemming over deze motie. Stemverklaring?

45 **De heer Neuschwander:** Voorzitter, met dank aan de zeer heldere verduidelijking van de heer Smit van de SGP, stemmen wij tegen deze motie.

De heer Meij: Ik heb met interesse geluisterd. Ik sluit me aan bij het standpunt van de heer Smit.

50 **Mevrouw Fräser:** Ook wij stemmen tegen de motie, voorzitter.

De heer Van Santvliet: De heer Smit heeft het uitstekend verwoord. Wij zijn tegen de motie.

55 **De voorzitter:** Voor deze motie is groep Koppes. Tegen zijn ChristenUnie, VVD, SGP, Leefbaar Ridderkerk, CDA, D66/GroenLinks en de PvdA. De motie is verworpen met 20

17 oktober 2013

5 stemmen tegen.

12. Sluiting

10 Volgende week hebben de kinderen in Ridderkerk herfstvakantie. Ik wens u ook een fijne herfstvakantie.

Wel thuis.

15 Het is 23.20 uur.